

”שביל זהות הגולן”

מציגה : סביל סבאג

מנחות : תמר דראל-פוספלד, ברברה אהרונסון ודפנה גרינשטיין
יעוצים : אדריכל רפי רייש, אקוהידרולוג אורי מורן ומחקר מלווה : ד"ר שירה וילקוף

היסטוריה של רמת הגולן | ציר זמן

כפרים קטנים שהתבססו על חקלאות
ורעיית צאן, בתים נבנו מאבן בזלת

1878-1918

תקופה עותמאנית

תחילת ההתיישבות המודרנית ברמת הגולן

המהפכה הסורית הגדולה

1918-1946

שלטון המנדט הצרפתי

מפת סוריה אחרי המנדט הצרפתי

1946

השלטון הסורי

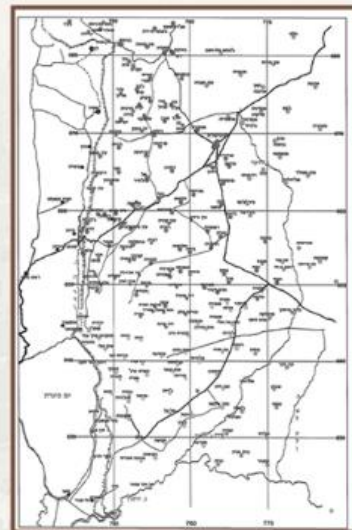
את הגבול

היסטוריה של רמת הגולן | ציר זמן

מפת סוריה אחרי המנדט הצרפתי

מלחמת העצמאות

מפת רמת הגולן
לפני 1967

בית אל מוכתאר
כפר עין פית

שוק ברכת רם 1966

1946

השלטון הסורי

1948

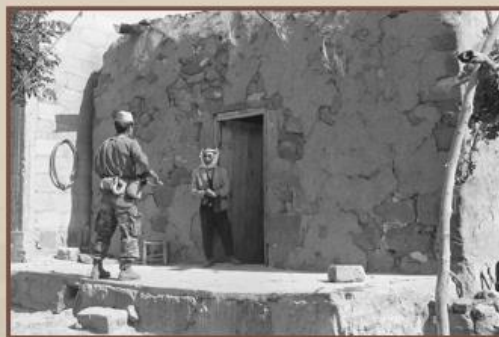
הפסקת האש בין ישראל לסוריה, שקבעה את הגבול
לאורך רמת הגולן

היסטוריה של רמת הגולן | ציר זמן

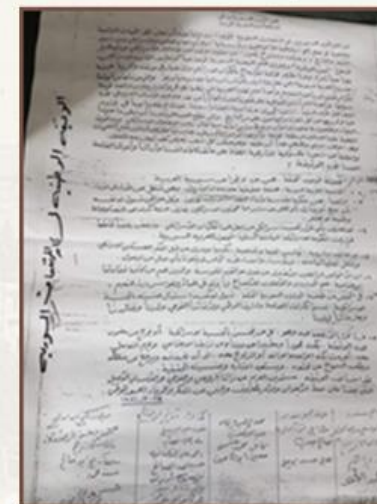
כיבוש הגולן

שוק ברכת רם 1966

25-3-1981
כתיבת המסמך הלאומי לשיכון רמת
הגולן קובעת להילחם בכל מי
שלוקח אזרחות במחוז

כ-130,000
תושבים
עזבו את
כפריהם

1967

כבשה ישראל את רמת הגולן מידי סוריה

1980

תוקן חוק מתן אזרחות
לאזרחי הגולן

היסטוריה של רמת הגולן | ציר זמן

תמונות מהשטח

זעורה

אנדרטת יום
הכיפור

זמן הווה
→

הכפרים הוקמו במאה ה-17
תושביהם דוברים ערבית וטורקית
מ מאבן בזלת וחימר, כאשר חלק גדול יותר נבנה מבטון
מ בגידול שקדים, תאנים, ענבים, אלוורה, וכל מיני דגני חורף,
בנוסף לכל מיני ירקות

היסטוריה של רמת הגולן | ציר זמן

אנדרטה
הכיפור

זעורה

עין פית

גבעת הצעקות

נמצא בכפר
אחד משלושת
המעיינות הנדירים
ביותר בעולם

הכפרים הוקמו במאה ה-17

תושביהם דוברים ערבית וטורקית

בתי הכפרים בנויים מאבן בזלת וחימר, כאשר חלק גדול יותר נבנה מבטון
הכפרים היו מפורסמים בגידול שקדים, תאנים, ענבים, אלוורה, וכל מיני דגני חורף,
בנוסף לכל מיני ירקות

סוגיה

בין גבולות של סוריה וישראל שוכנת רמת הגולן – אזור בעל היסטוריה עשירה וזהות מקומית ייחודית, שעבר שינוי דרמטי במהלך מלחמת ששת הימים ב־1967. מתוך כ־200 כפרים ערביים שהתקיימו בגולן, כ־130,000 מתושביהם נאלצו לעזוב את בתיהם, ורבים מהכפרים נותרו נטושים. נותרו ארבעה כפרים דרוזיים בצפון הגולן – מגידל שמש, בוקעאתא, מסעדה ועין קיניה – שבהם חיים כיום כ־30,000 תושבים. תושבי הכפרים הדרוזיים, ממשיכים לשמר את זהותם המקומית והקשר העמוק שלהם לאדמה ולמורשת. עם זאת הנרטיב הדרוזי ההיסטורי והווה נעדר מהמרחב. ההיסטוריה המקומית של הכפרים שננטשו ושל הכפרים של היום נותרה שקופה, והמורשת – על רבדיה התרבותיים, החברתיים והמרחביים – הולכת ונמחקת מן הנוף הגלוי.

מגדל שמש

Majdal Shams

Neve Ativ

Nahal Nimrod

עין קניא

Mas'ada

מסעדה

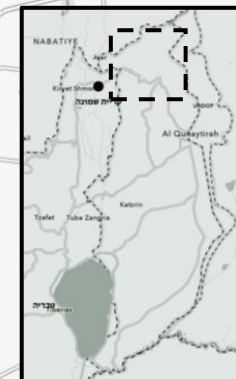
**עין פית
זעורה**

בוקעאתא

Buq'ata

1 : 4 0 0 0 0

מגדל שמש

Majdal Shams

Neve Ativ

12 min
19.2 km

Nahal Nimrod

9 min
5 km

עין קניא

9 min
5.2 km

Mas'ada

מסעדה

11 min
11.3 km

עין פית

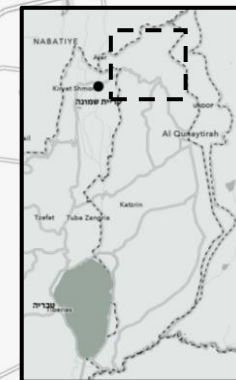
זעורה

10 min
11.1 km

בוקעאתא

Buq'ata

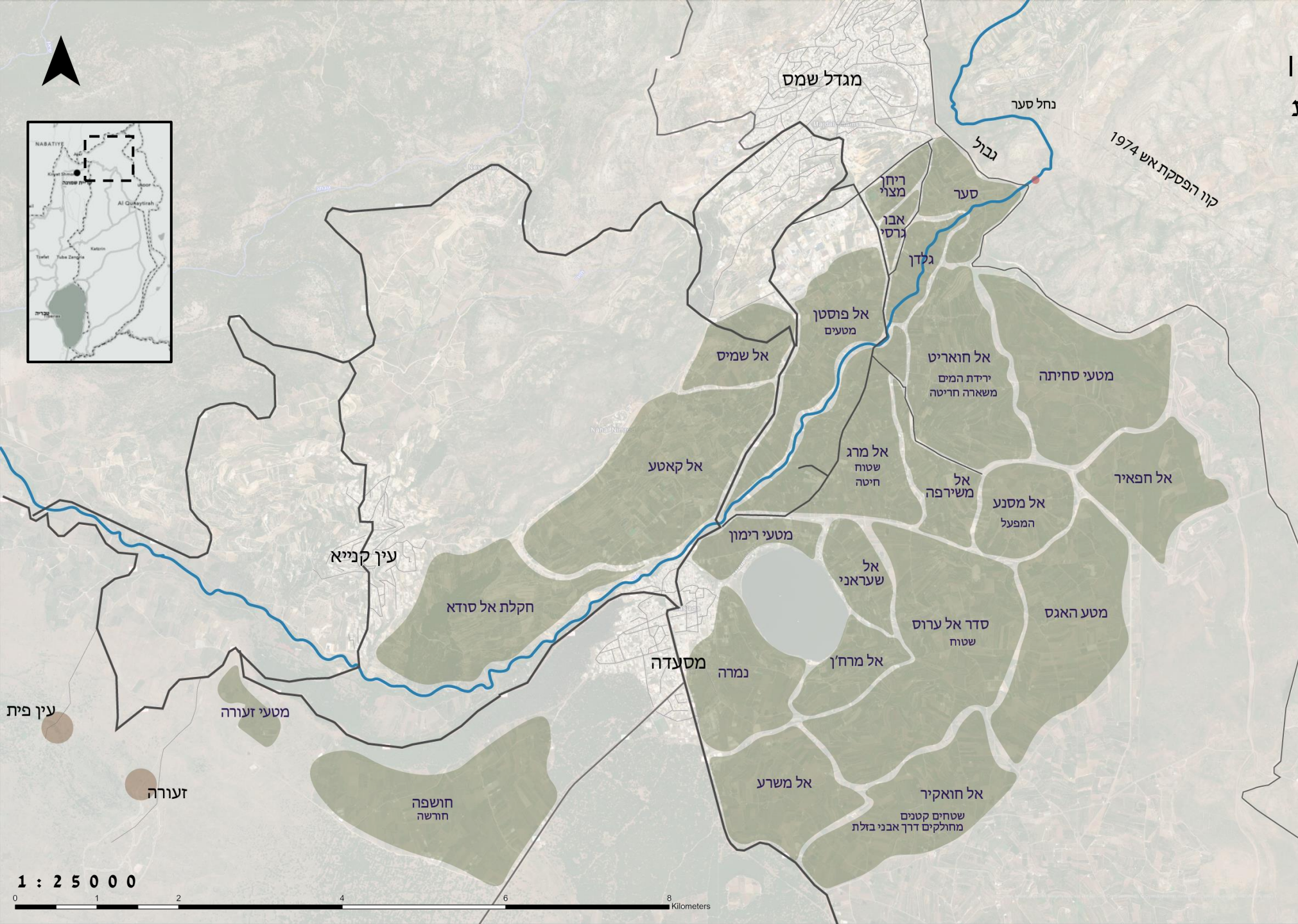
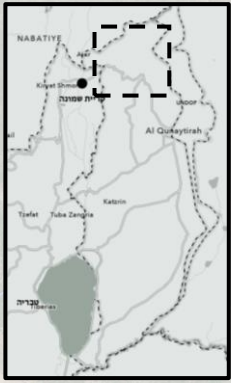
1 : 4 0 0 0 0

חזון

יצירת חיבור תיירותי בין הכפרים הדרוזיים והכפרים הנטושים במטרה לשמר ולחזק את התרבות והזהות הדרוזית, וכאמצעי לחשוף ולהרחיב את הנרטיב של רמת הגולן בעבר בהווה ובעתיד על כלל היבטים של המורשת המקומית והייחודית של חבל ארץ זה.

שביל זהות הגולן

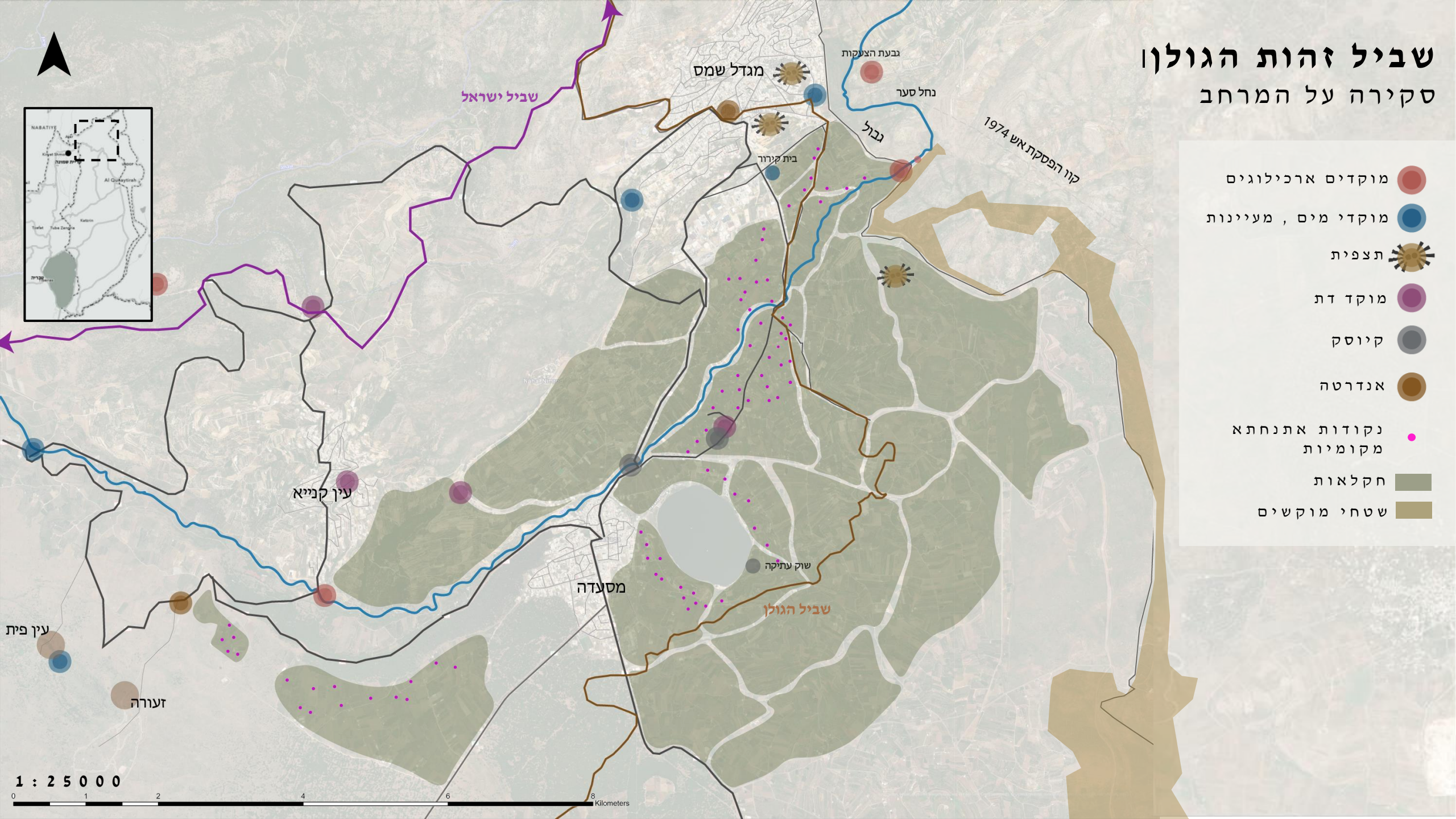
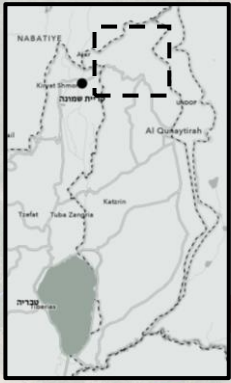
חלוקת שטחי חקלאות

שביל זהות הגולן

סקירה על המרחב

- מוקדים ארכילוגיים
- מוקדי מים, מעיינות
- תצפית
- מוקד דת
- קיוסק
- אנדרטה
- נקודות אתנחתא מקומיות
- חקלאות
- שטחי מוקשים

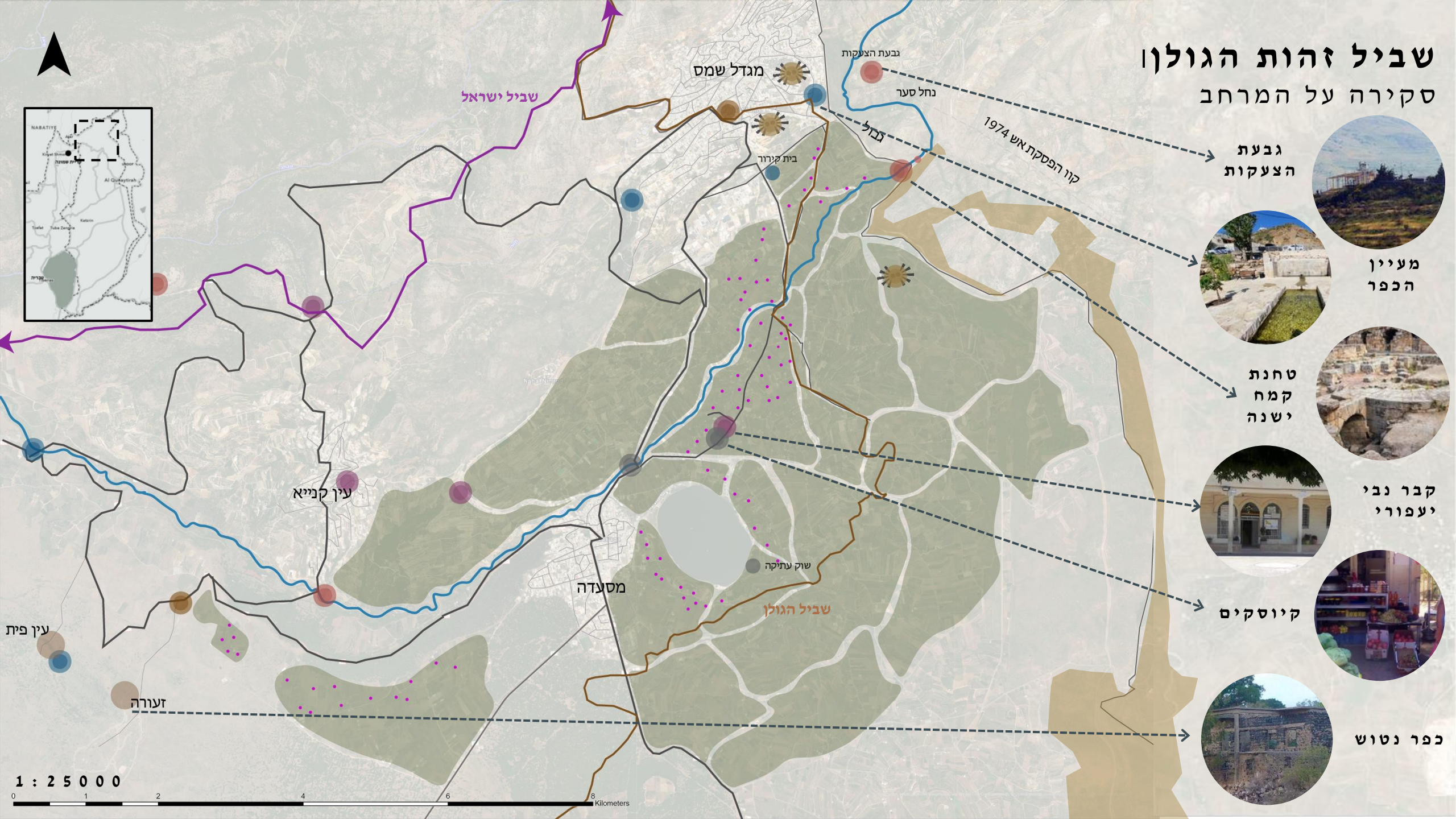
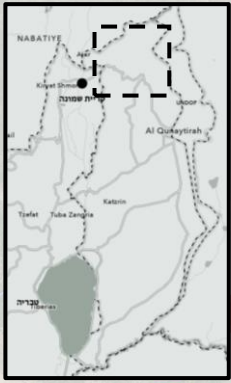

נקודות אתנחתא מקומיים

שביל זהות הגולן

סקירה על המרחב

גבעת הצעקות

מעין הכפר

טחנת קמח ישנה

קבר נבי יעפורי

קיוסקים

כפר נטוש

מגדל שמס

בית קניר

גבעת הצעקות

נחל סער

קו הפסקת אש 1974

עין קנייא

מסעדה

שביל הגולן

שוק עתיקה

זעורה

עין פית

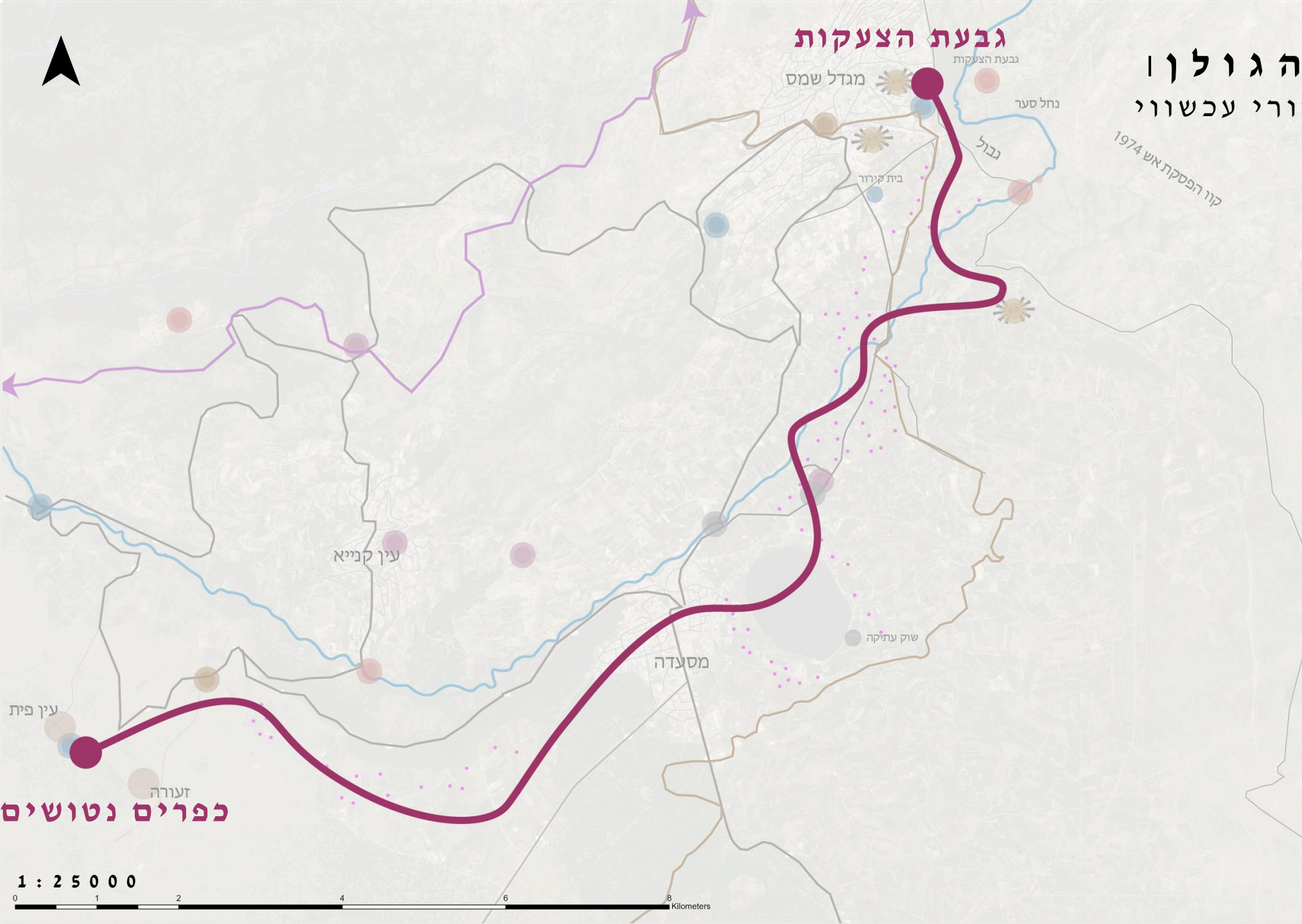
1 : 25000

0 1 2 4 6 8 Kilometers

שביל זהות הגולן

חיבור בין אתר היסטורי עכשווי ונשכח

שביל סכמתי מחבר

כפרים נטושים

1 : 25000
0 1 2 4 6 8 Kilometers

שני מרחבים היסטוריים והקשר העכשווי בניהם | עכשווי - נשכח

הכפרים הנטושים כסמל ללא תודעה

תושבי הכפרים כסמל
לשמירה על המורשת

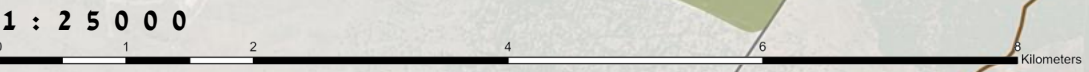
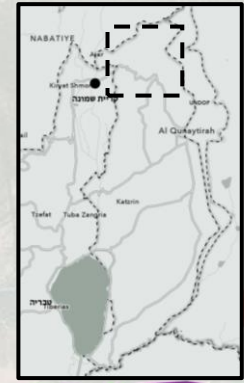
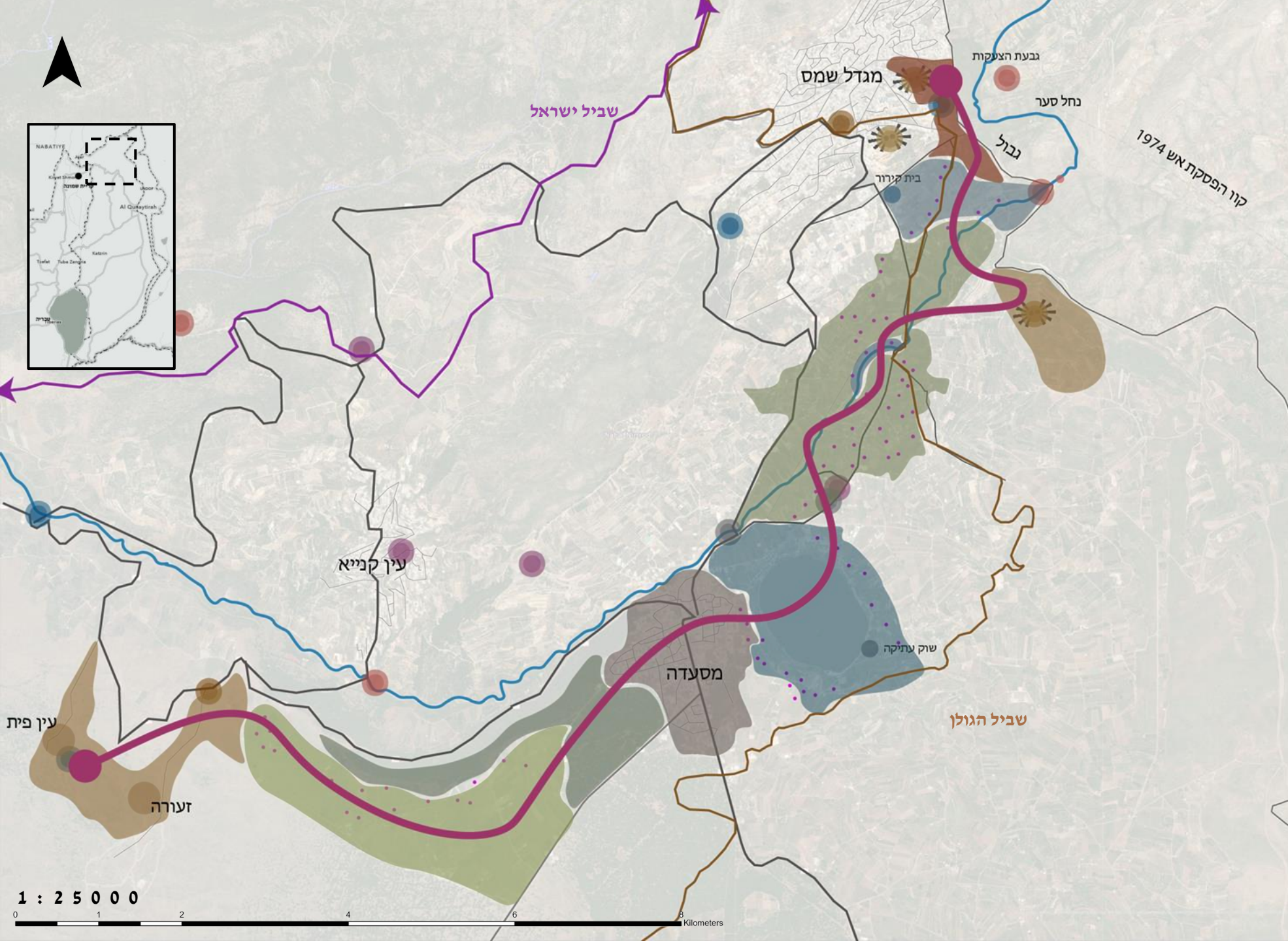

גבעת הצעקות כסמל לתודעה חייה

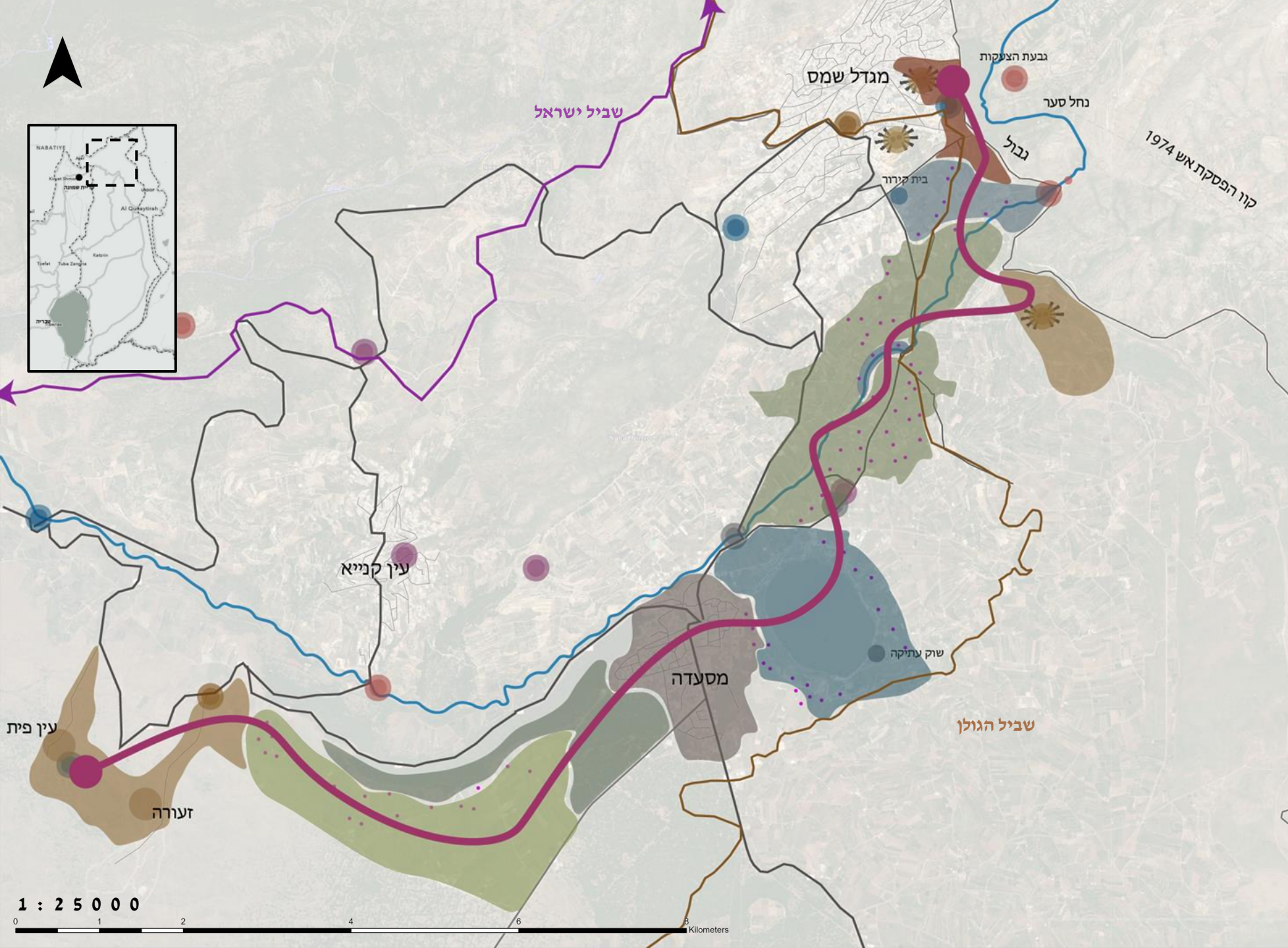

שביל זהות הגולן | חלוקה למקטעים

- שביל סכמתי מחבר
- מוקדים ארכילוגיים
- מוקדי מים, מעיינות
- תצפית
- מוקד דת
- קיוסק
- אנדרטה
- נקודות אתנחתא מקומיות
- הגבול
- הנחל
- החקלאי
- מוקשים
- ברכת רם
- הכפר
- יער שמורת טבע
- חקלאות פרוזדור אקולוגי
- הכפרים הנטושים

שביל זהות הגולן | קונפליקטים ואתגרים

הגבול -
העדר תשתית בצד הישראלי

הנחל -
פוטנציאל מים לא מנוצל

החקלאי -
ניצול פוטנציאל מסורת האירוח והחקלאי

מוקשים - סכנת חיים

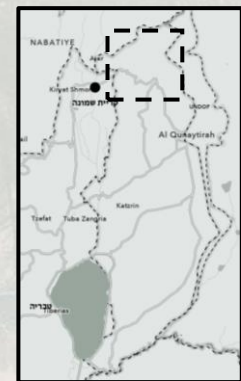
ברכת רם - הכנסת רבדים של תיירות לטובת תושבי הגולן

הכפר

הער שמורת טבע -
הסדרת נגישות

חקלאות פרוזדור אקולוגי -
התמודדות עם הפרשים גבהים

הכפרים הנטושים -
חוסר מודעות לכפרים הנטושים

1 : 25000

0 1 2 4 6 8 Kilometers

עקרונות תכנון

הבאת היסטוריה העכשווית והנשכחת לתודעה

קידום חקלאות מסורתית

פיתוח תיירותי
חיזוק כלכלה מקומית

חיזוק הזהות המקומית

נגישות

שביל זהות הגולן |

תכנית אסטרטגית

שלב 1 דיוק השביל

שביל זהות הגולן

מוקדים ארכילוגיים

מוקדי מים, מעיינות

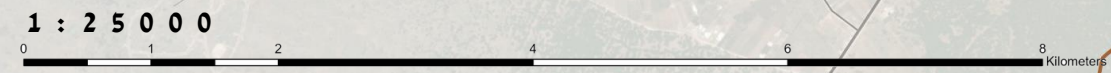
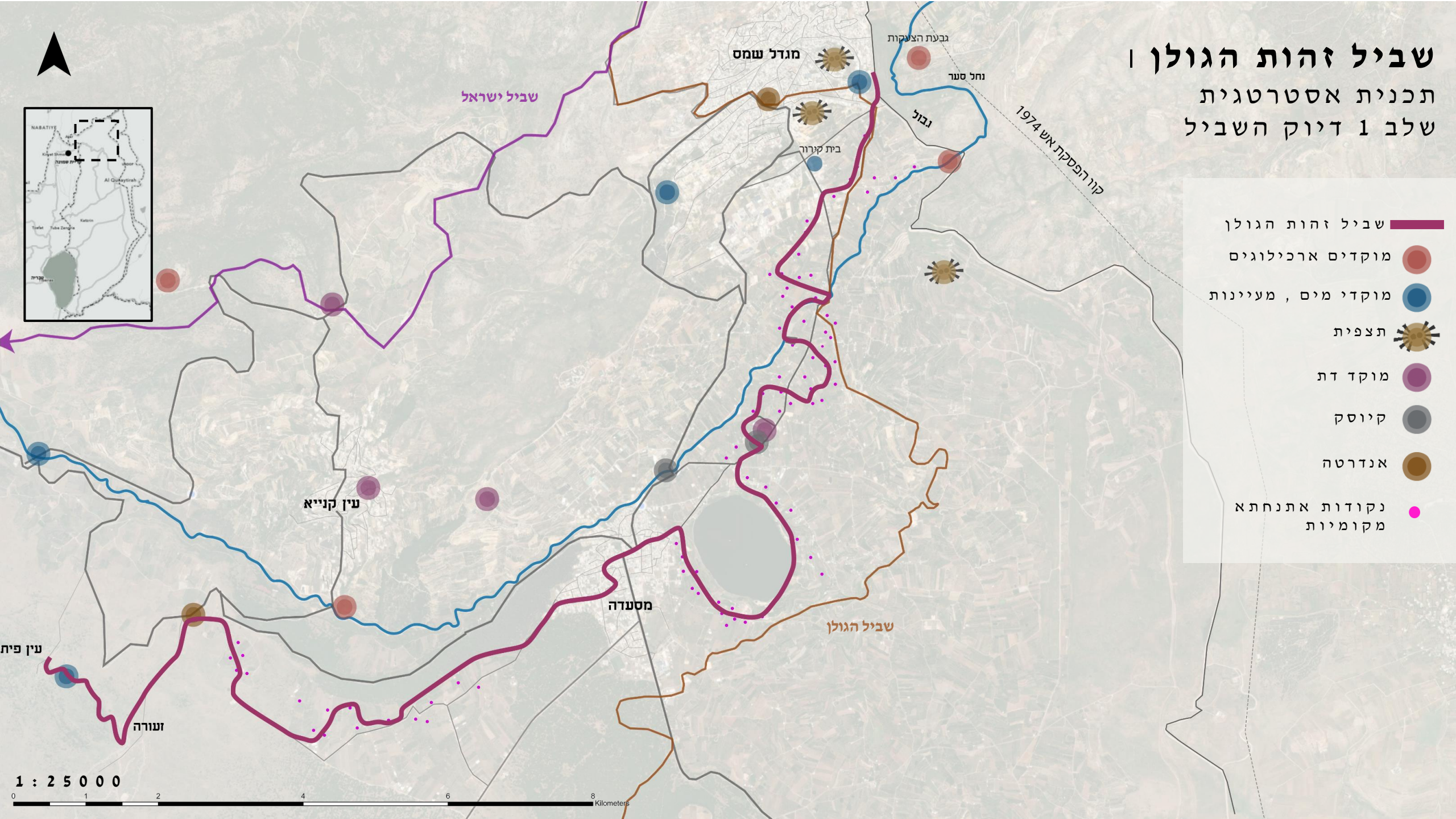
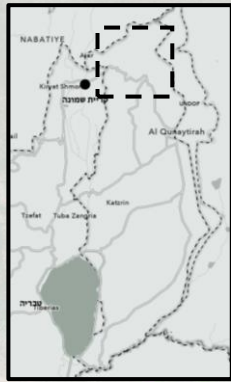
תצפית

מוקד דת

קיוסק

אנדרטה

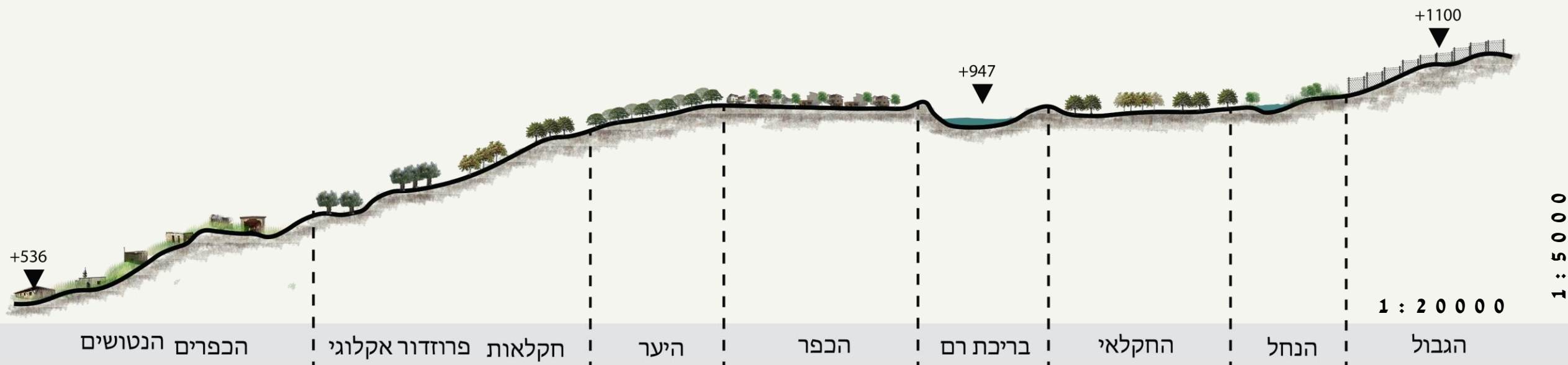
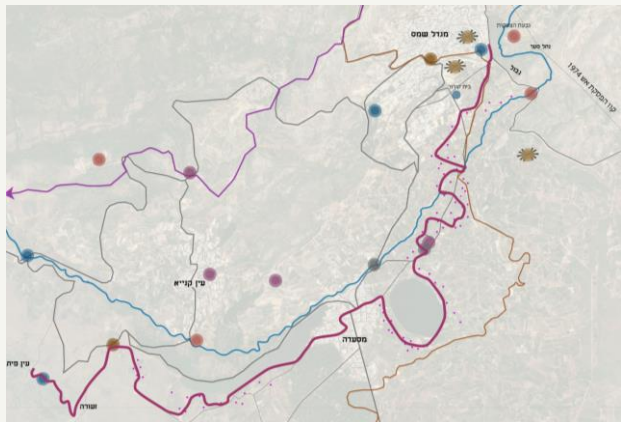
נקודות אתנחתא
מקומיות

שביל זהות הגולן חתך לאורך השביל

חלוקה למקטעים

מזרח - מערב

הגדרת גבולות של מטעים

עכשיו

בעבר

עצים סימן דרך

אלון התבור

אלון מצוי

ברוש ים-תיכוני

אורן קפריסאי

עץ תאנה

אלה ארץ-ישראלית

אורן ירושלים

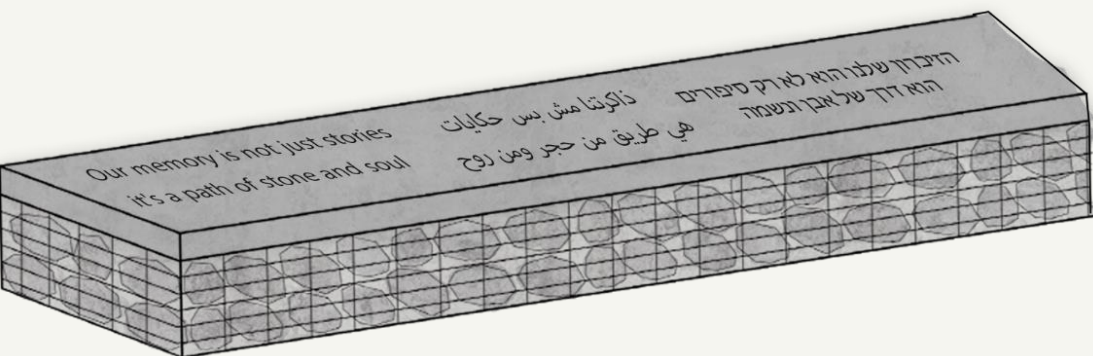
עץ זית

סימני דרך

ספסל גביון

אבן הבזלת משאריות הכפרים הנטושים

פרט ריצוף אבן בזלת

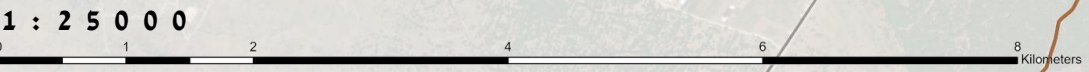
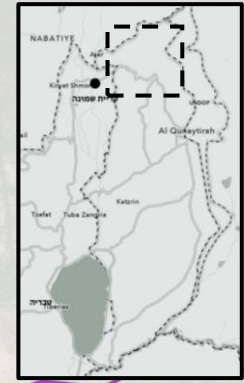
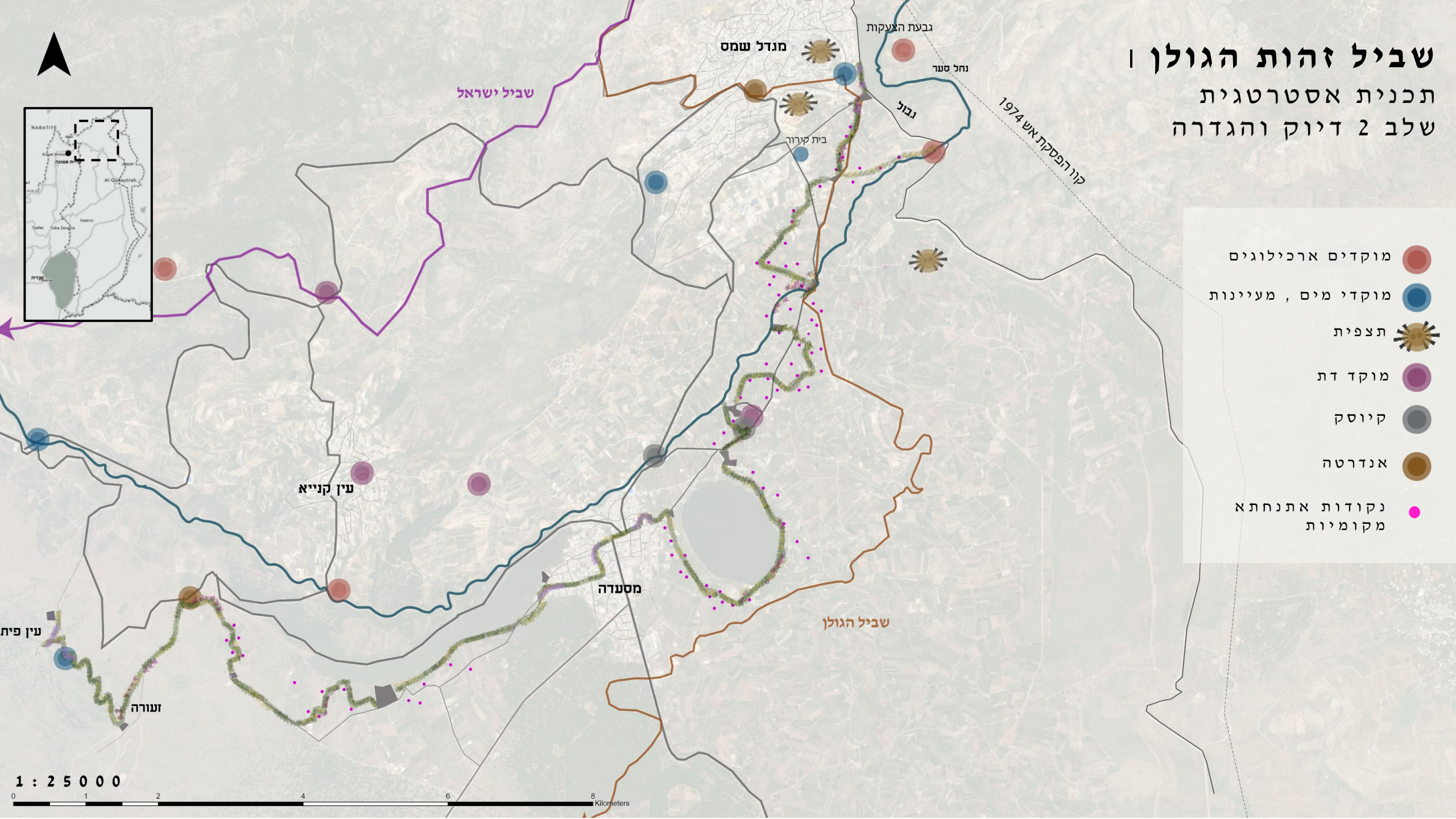

שביל זהות הגולן |

תכנית אסטרטגית

שלב 2 דיוק והגדרה

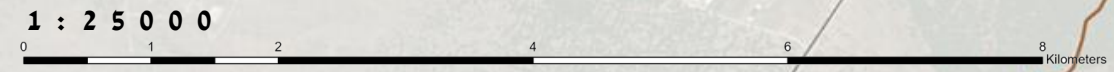
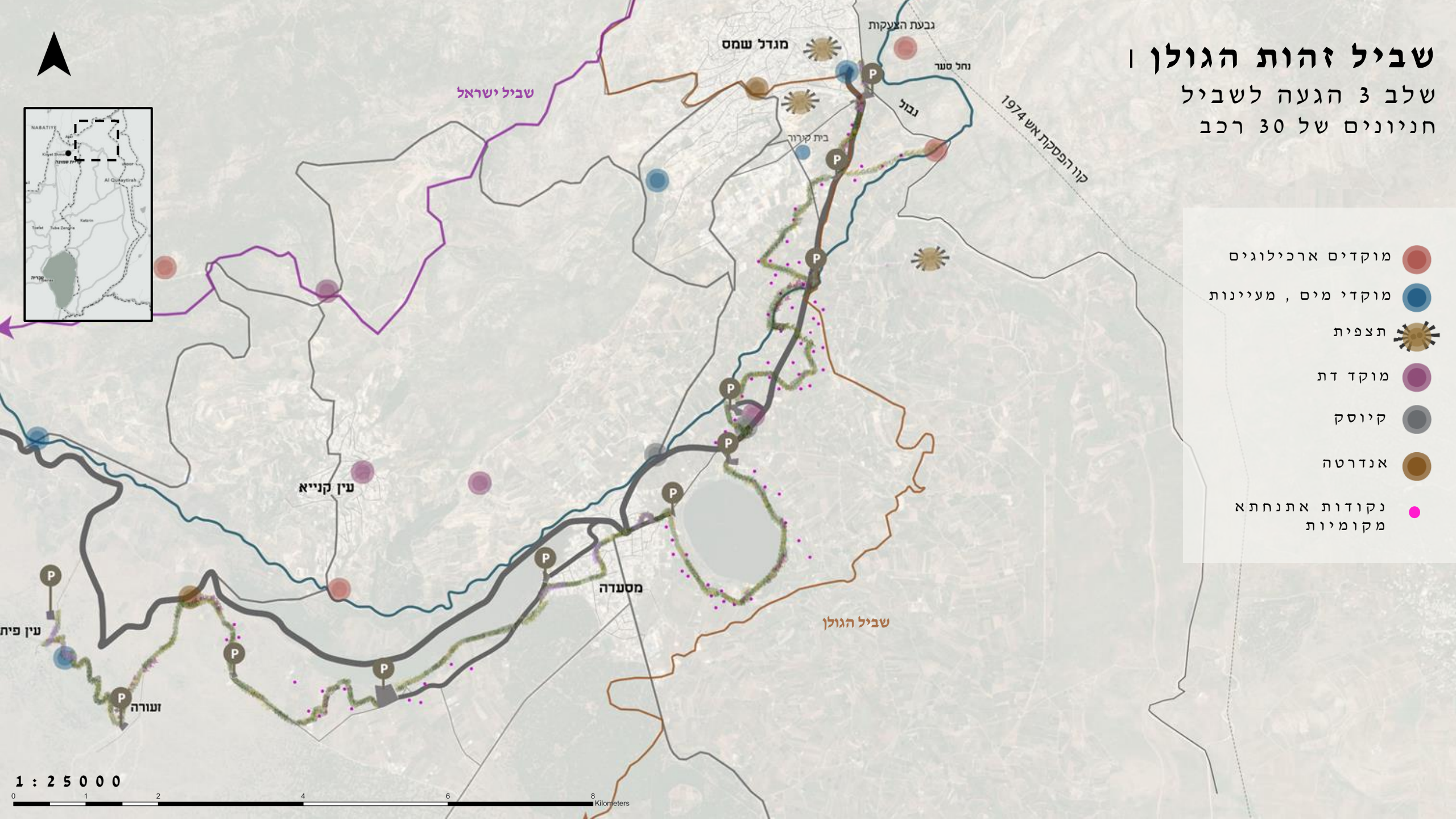
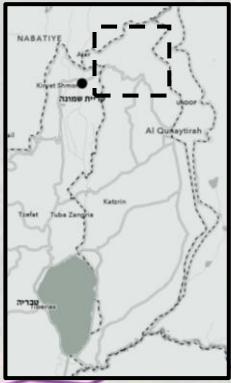
- מוקדים ארכילוגיים
- מוקדי מים , מעיינות
- תצפית
- מוקד דת
- קיוסק
- אנדרטה
- נקודות אתנחתא מקומיות

שביל זהות הגולן |

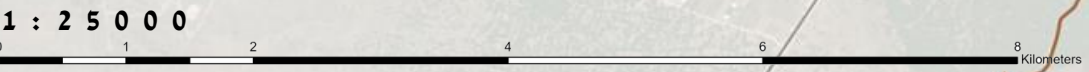
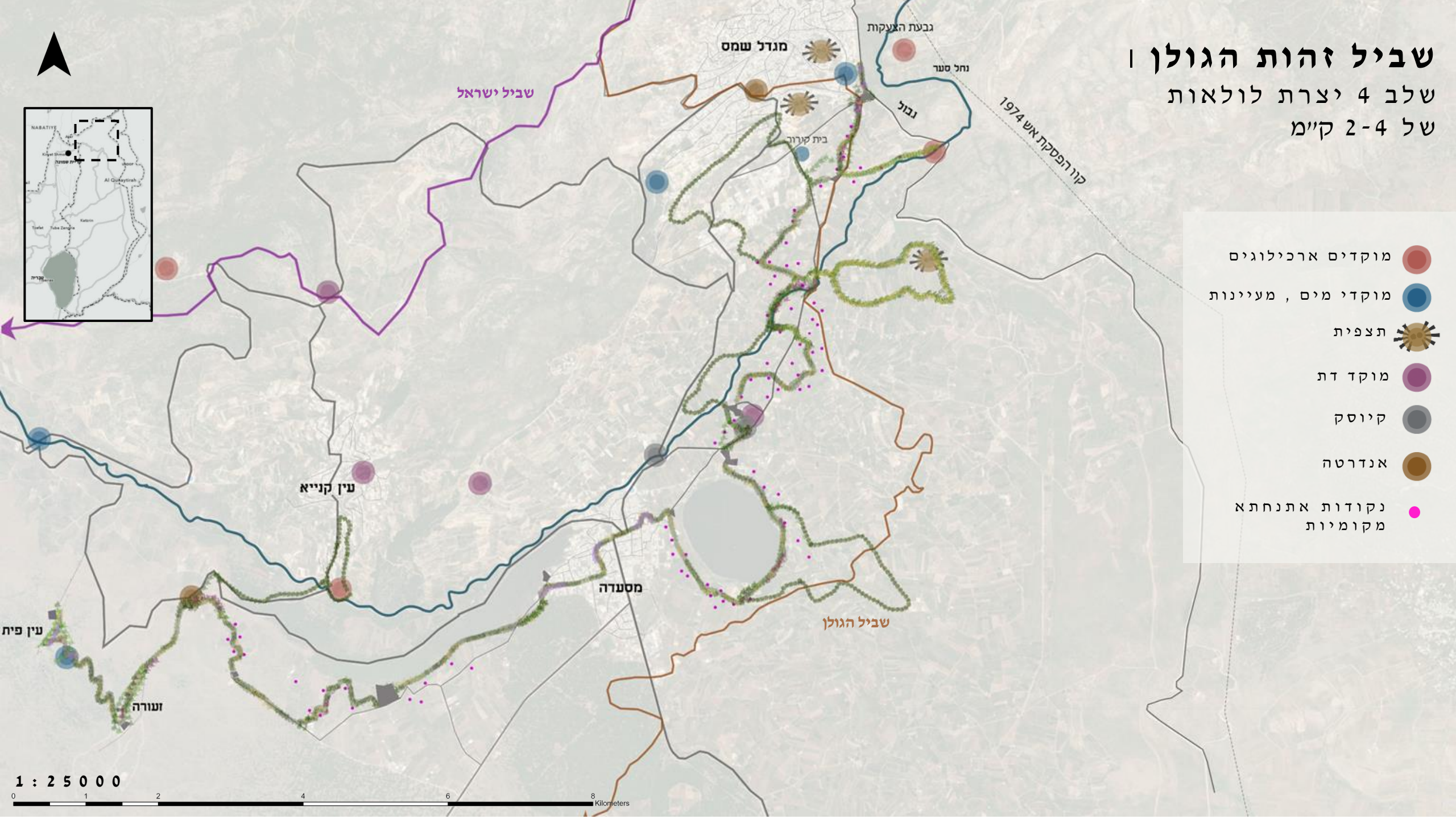
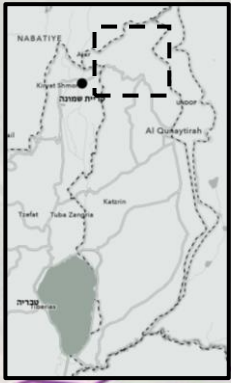
שלב 3 הגעה לשביל חניונים של 30 רכב

- מוקדים ארכיולוגיים
- מוקדי מים, מעיינות
- תצפית
- מוקד דת
- קיוסק
- אנדרטה
- נקודות אתנחתא מקומיות

שביל זהות הגולן |

שלב 4 יצרת לולאות של 2-4 ק"מ

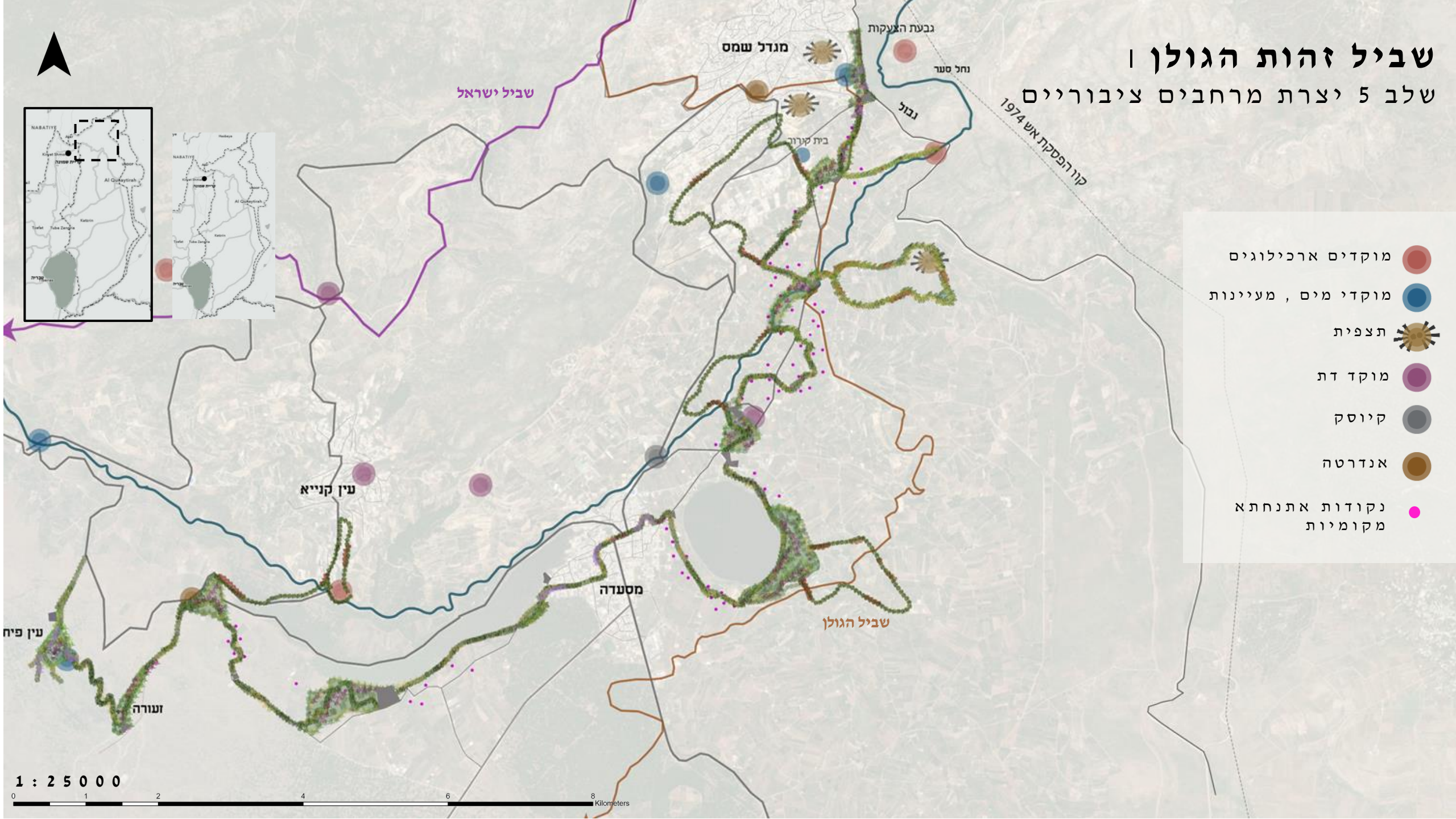
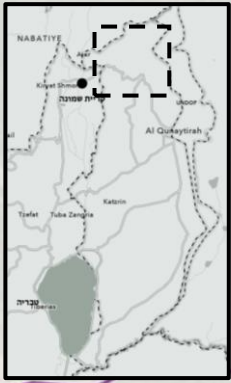

שביל זהות הגולן |

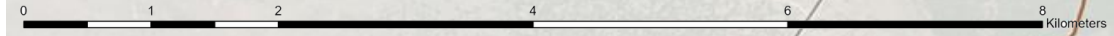
שלב 5 יצרת מרחבים ציבוריים

קו הפסקת אש 1974

- מוקדים ארכיטקטוניים
- מוקדי מים, מעיינות
- תצפית
- מוקד דת
- קיוסק
- אנדרטה
- נקודות אתנחתא מקומיות

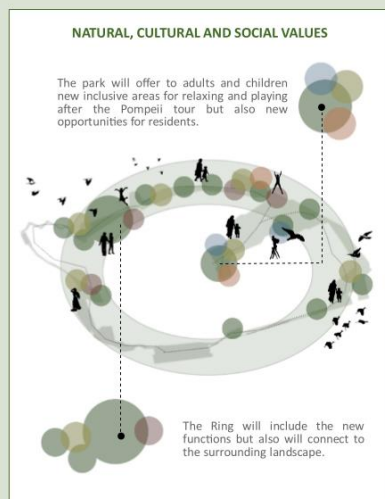
1 : 25000

A Green Ring for the ancient city of Pompeii

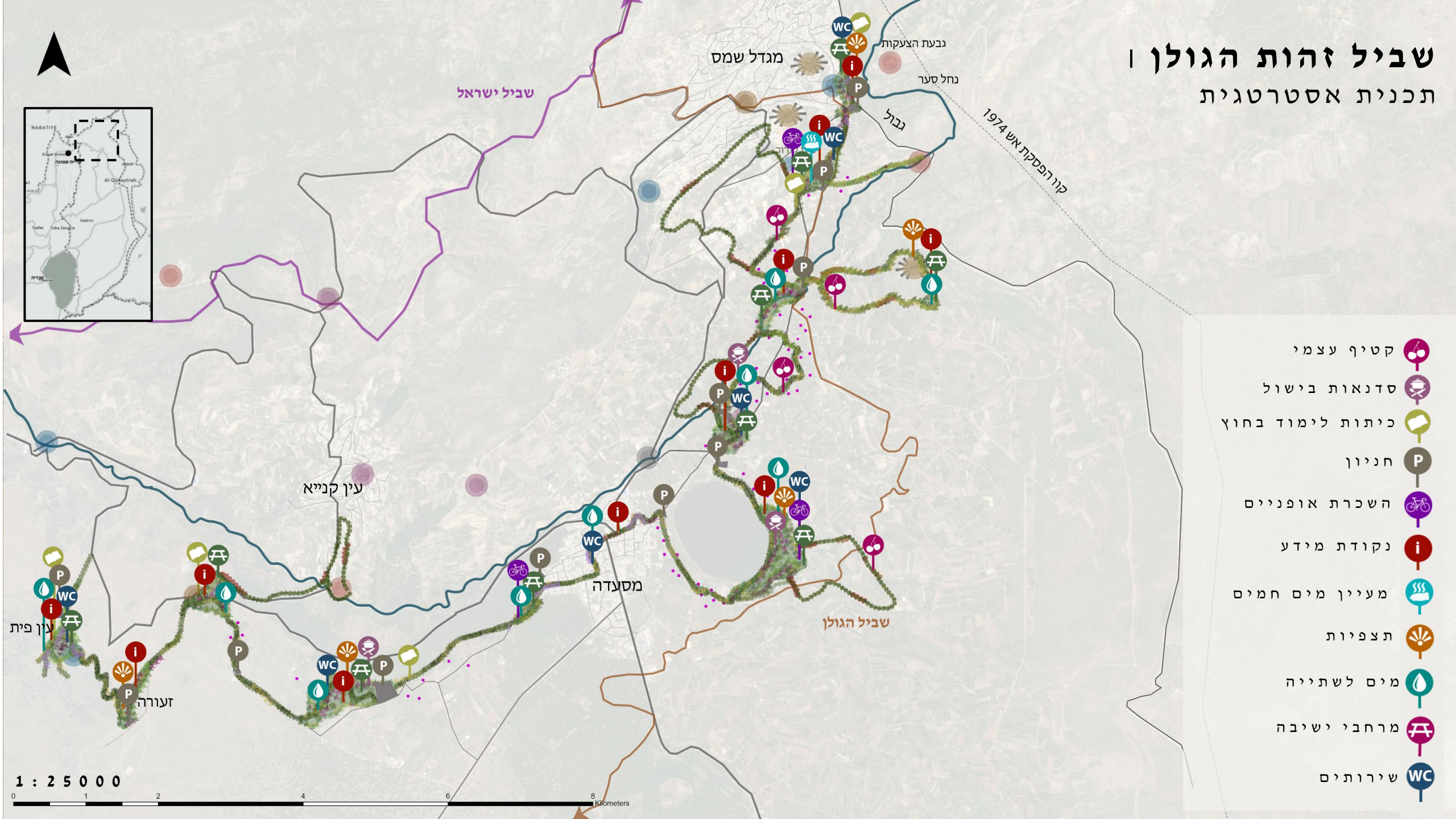
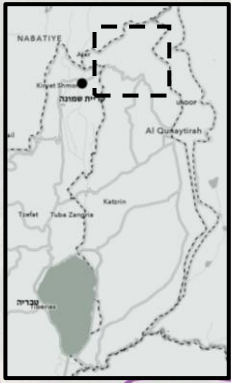
FUNCTIONS AND ACTIVITIES

The project addresses the deficiencies in terms of furnishings and functional areas that currently characterize the area. Rest areas, picnic spots, outdoor fitness areas, playgrounds, bars, birdwatching areas, etc., have been added. The material chosen for most of the furnishings are: tuff, FSC (Forest Stewardship Council) wood and COR-TEN steel and other materials that blend well with the site. Some furnishings have been specially designed for the site. Isolating the furniture foundations was necessary to avoid mixing concrete with the site's original materials. During the execution of the works for the park, each excavation will be supervised by an archaeologist from the Ministry.

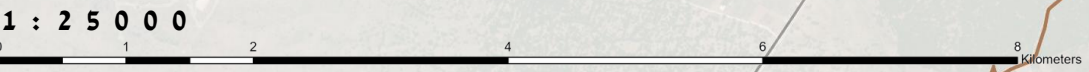

טבעת ירוקה באורך 4 ק"מ, המקיפה את חומות פומפיי העתיקה, תשמש כפארק חיץ שמשלב בתי קברות, וילות רומיות, חקלאות ויערות. הפארק ישמר את אופיו ההיסטורי של האתר, ישפר את חוויית הביקור עבור 4 מיליון התיירים המגיעים מדי שנה ויהיה לתועלת התושבים. הטבעת תחבר בין האתר הארכאולוגי לסביבתו, תציע נקודות תצפית חדשות אל וזוב ומפרץ נאפולי ותשלב מסדרונות אקולוגיים בתשתית הירוקה החדשה.

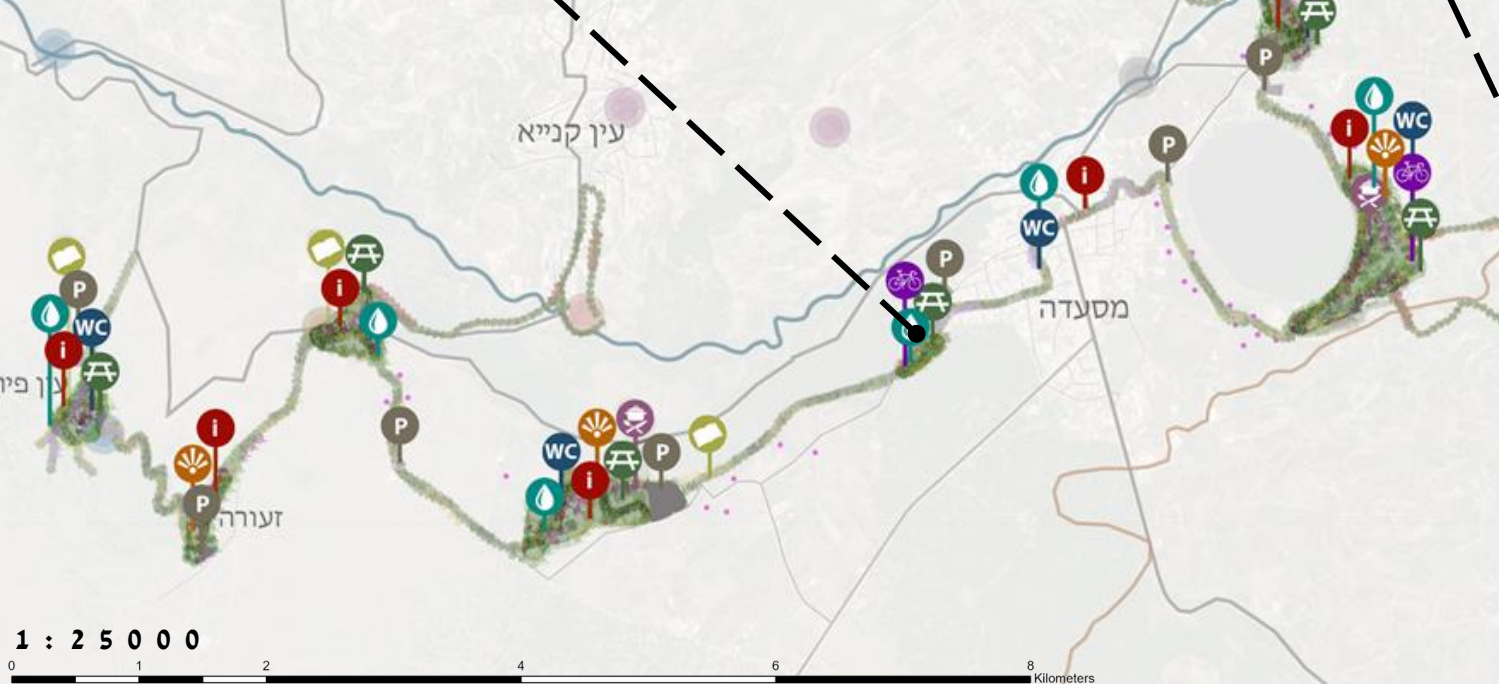
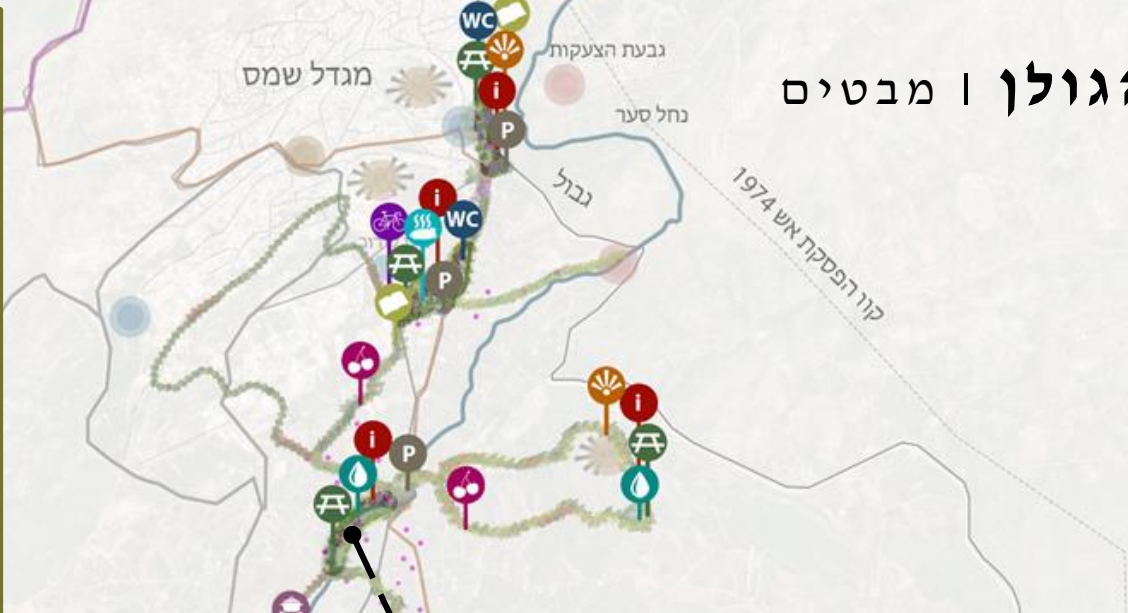
שביל זהות הגולן | תכנית אסטרטגית

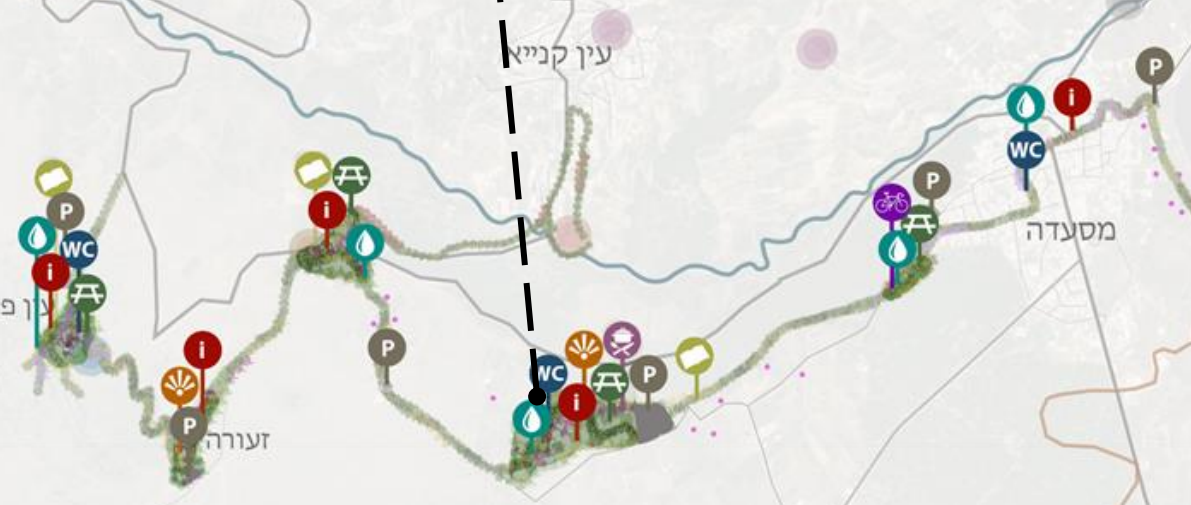
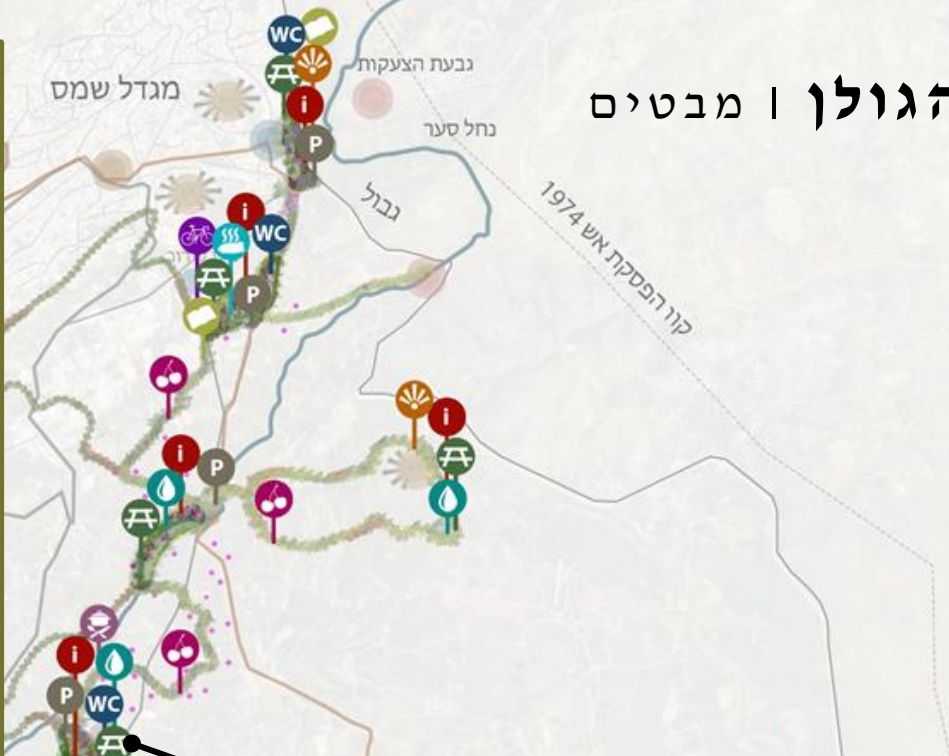
- קטיף עצמי
- סדנאות בישול
- כיתות לימוד בחוץ
- חניון
- השכרת אופניים
- נקודת מידע
- מעיין מים חמים
- תצפיות
- מים לשתייה
- מרחבי ישיבה
- שירותים

שביל זהות הגולן | מבטים

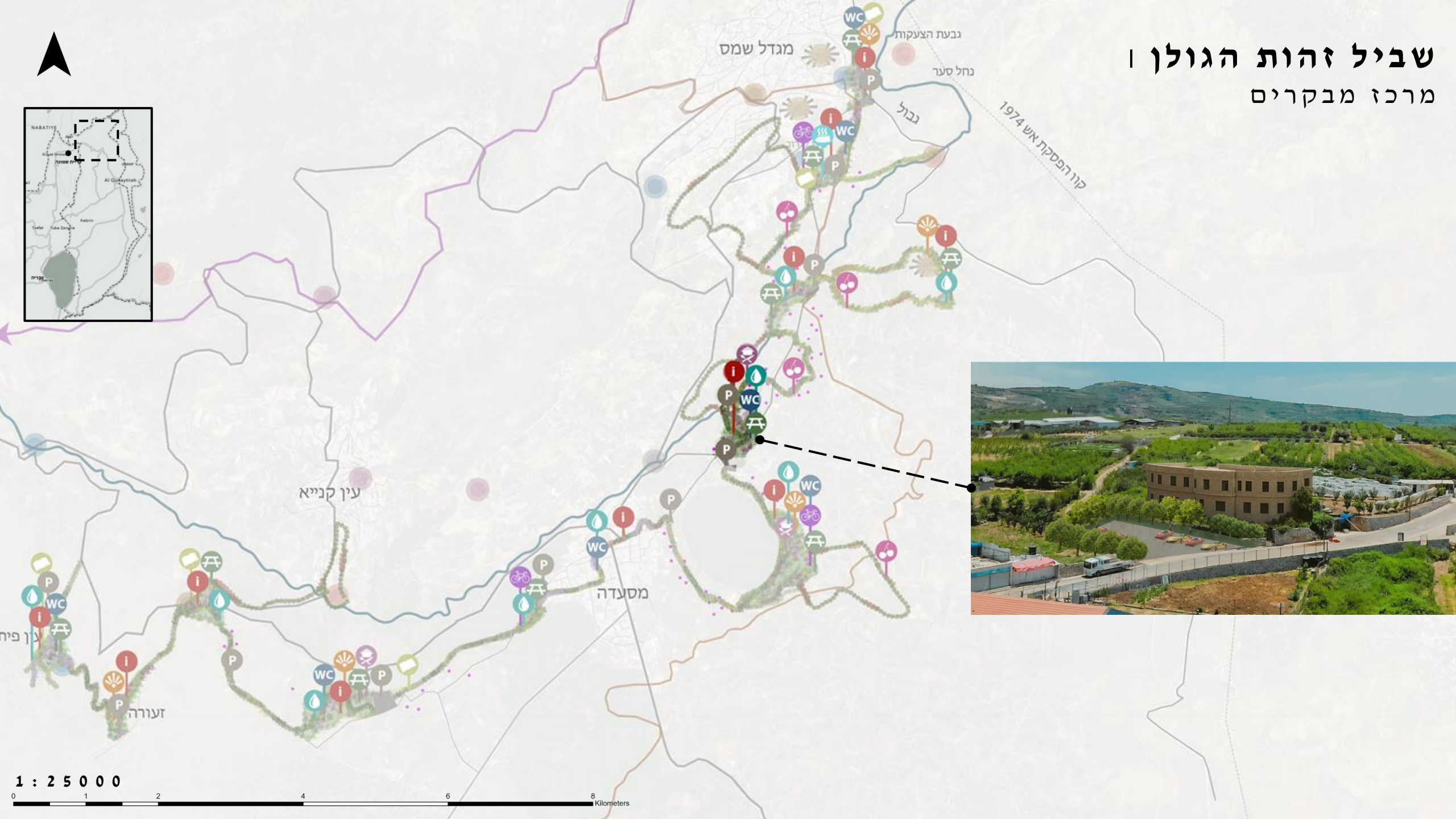
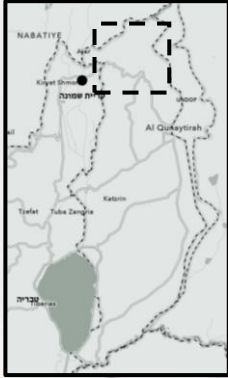

שביל זהות הגולן | מבטים

שביל זהות הגולן |

מרכז מבקרים

מרכז מבקרים

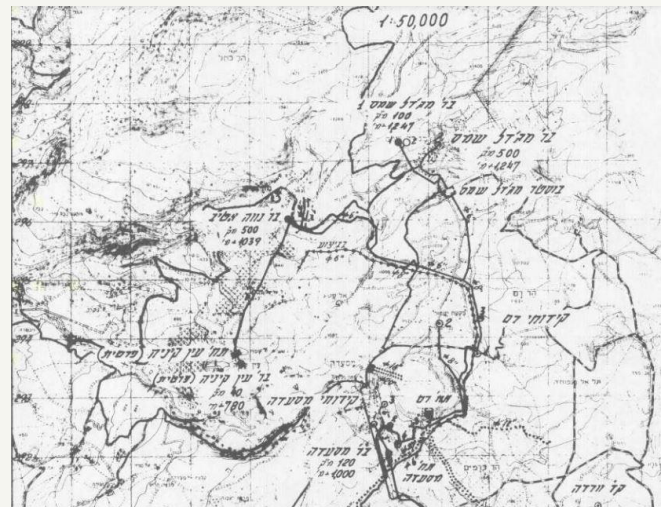
מבנה ישן ללא שימוש

שיפוץ אל מרכז מבקרים בין מטעים באמצע השביל

תמונות ומפות היסטוריים

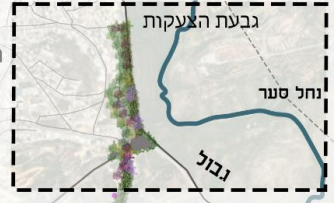
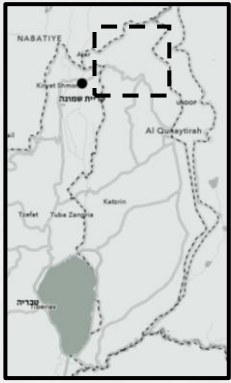
מרכז המדגיש היסטוריה של המקום

שביל זהות הגולן |

התמקדות 1 הגבול

מבט לעתיד

קווי הפסקת אש 1974

מגדל שמש

גבעת הצעקות

נחל סער

גבול

עין קנייא

מסעדה

עין פית

זעורה

1 : 25000

0 1 2 4 6 8 Kilometers

שביל זהות הגולן – התמקדות – פרוגרמה הגבול – מבט לעתיד

שטח כ 25.6 דונם

תצפית

טיילת , תערוכות

חורשה כיתות לימוד, סדנאות בישול

שטח פתוח שוק מקומי, דוכנים, קיוסקים

רחבת התכנסות

משחקיה

נקודת מידע, הצטיידות להתחלת השביל, השכרות אופניים

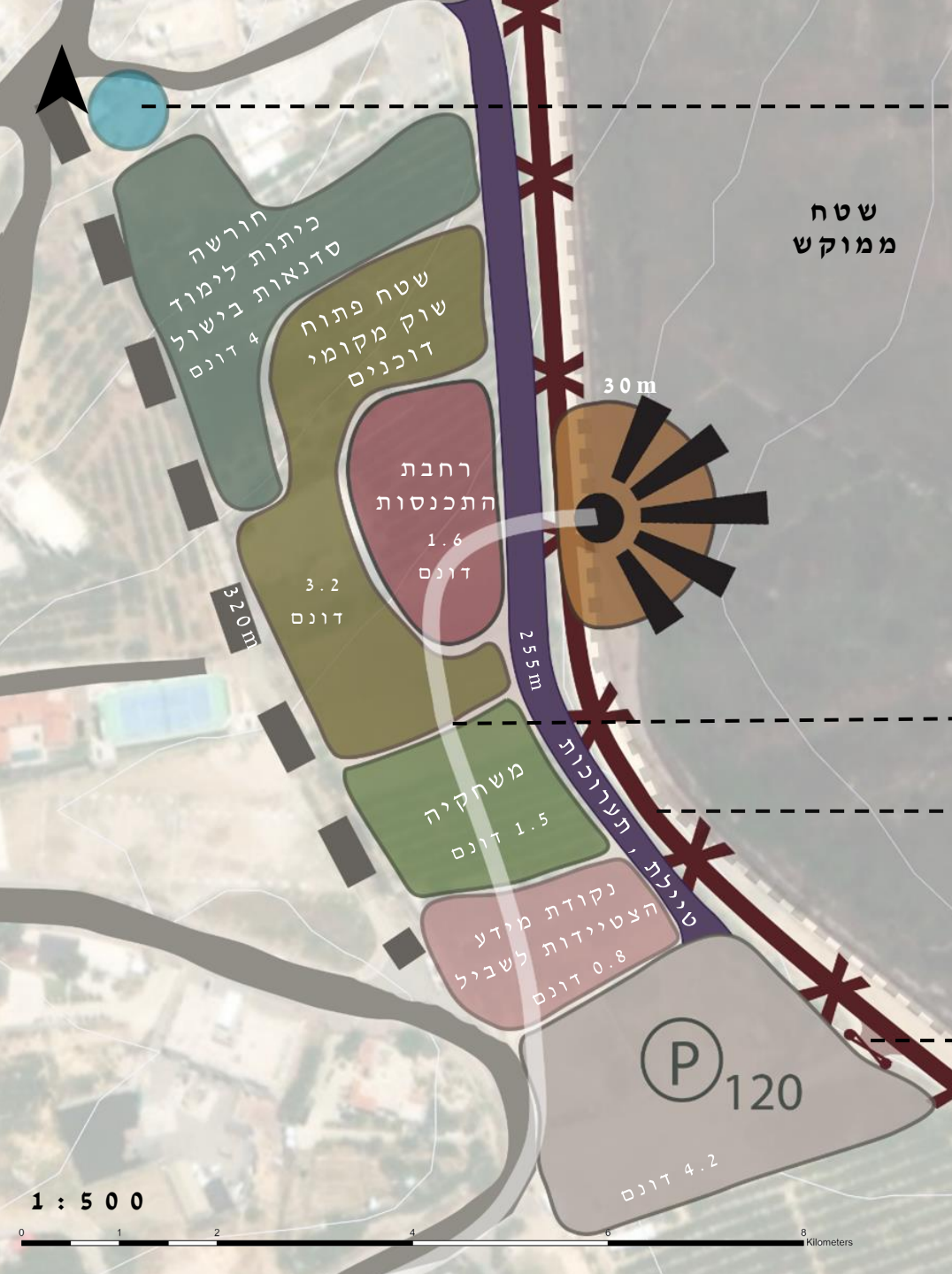
חניון

דרך חדשה

דרך קיימת

שביל זהות הגולן התמקדות פרוגרמה הגבול – מבט לעתיד

שטח כ 25.6 דונם

מעיו עין
אל קסב

שטח
ממוקש

30 m

255 m

320 m

שביל זהות הגולן

גדר

שער ביטחון

דרך חדשה

דרך קיימת

1 : 500

0 1 2 4 6 8 Kilometers

שביל זהות הגולן | התמקדות תכנית הגבול – מבט לעתיד

תצפית אל גבעת
הצעקות

גדר

שביל זהות הגולן

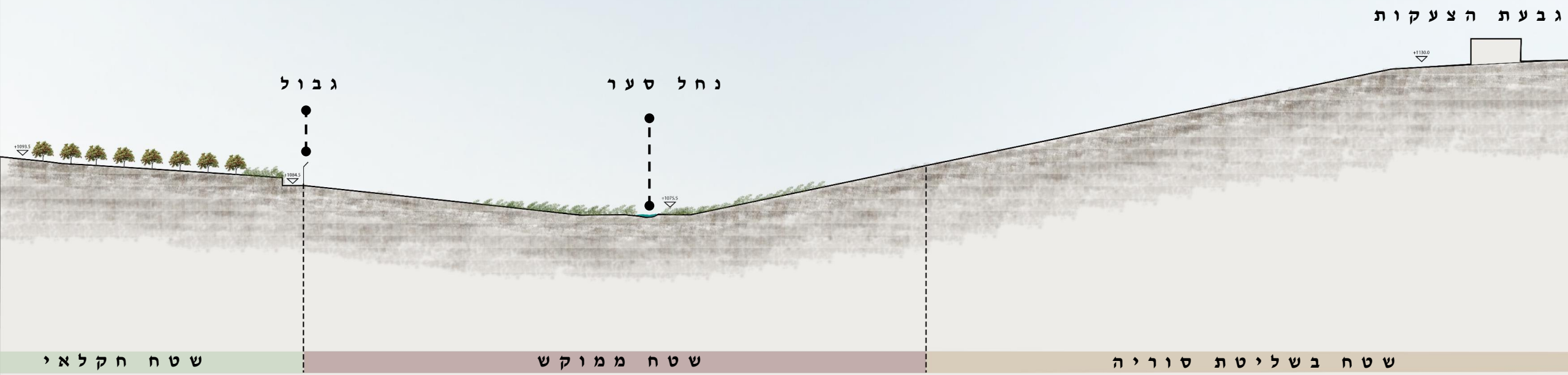
מבטים

עצי סגלון, סימן על כניסה למרחב

שביל זהות הגולן | התמקדות – חתך 1

מצב קיים - הגבול

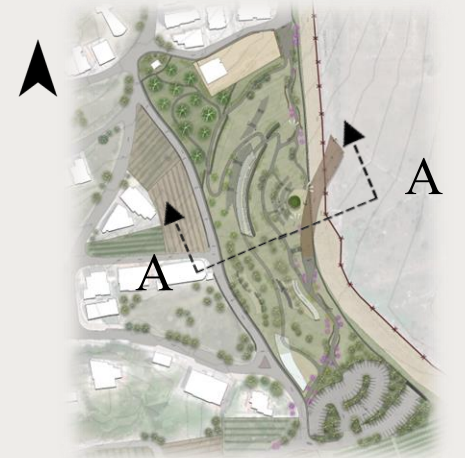
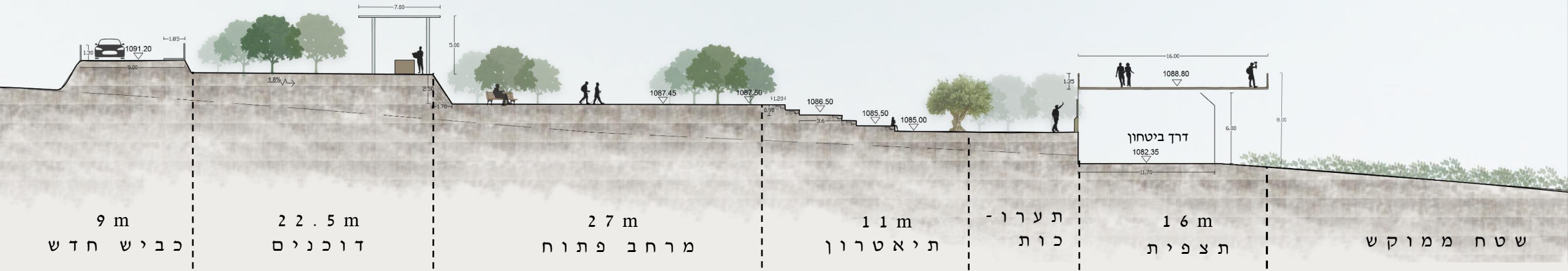

1 : 1 0 0 0

שביל זהות הגולן התמקדות - חתך 1A

מצב מוצע - הגבול

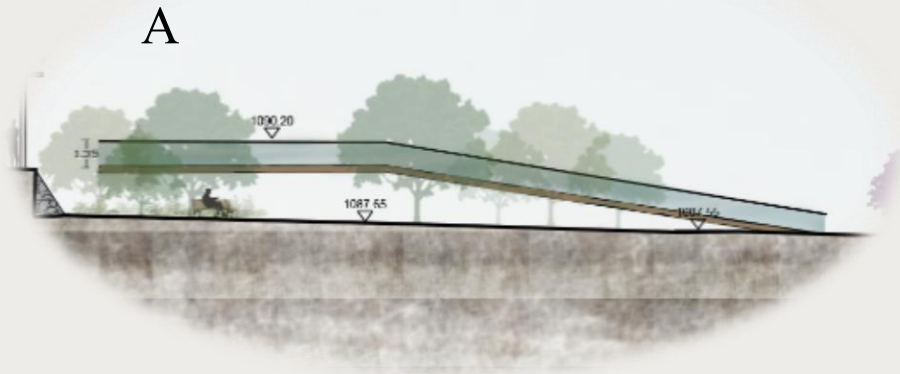

1 : 250

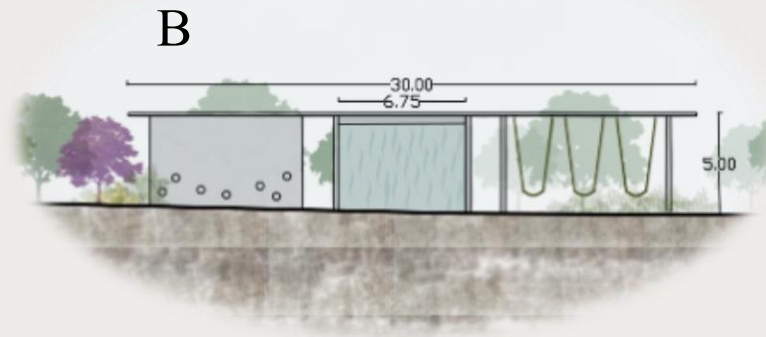

שביל זהות הגולן התמקדות - חתך 2

מצב מוצע - הגבול

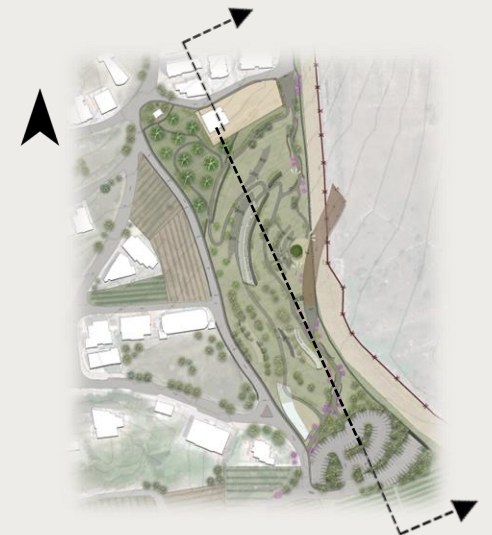

תצפית

משחקייה

1 : 500

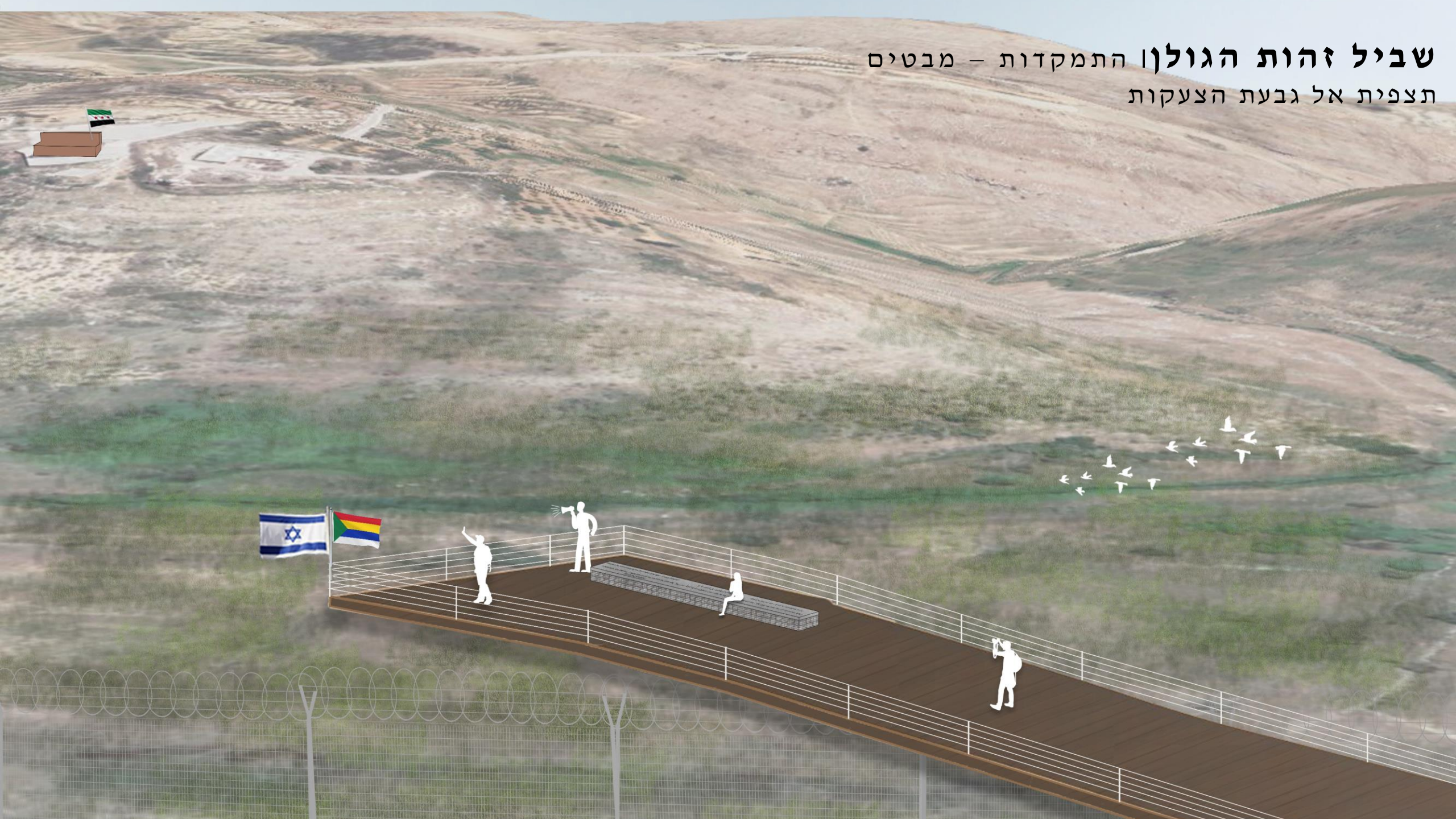
שביל זהות הגולן התמקדות – מבטים רחבת התכנסות

שביל זהות הגולן התמקדות – מבטים תערוכות

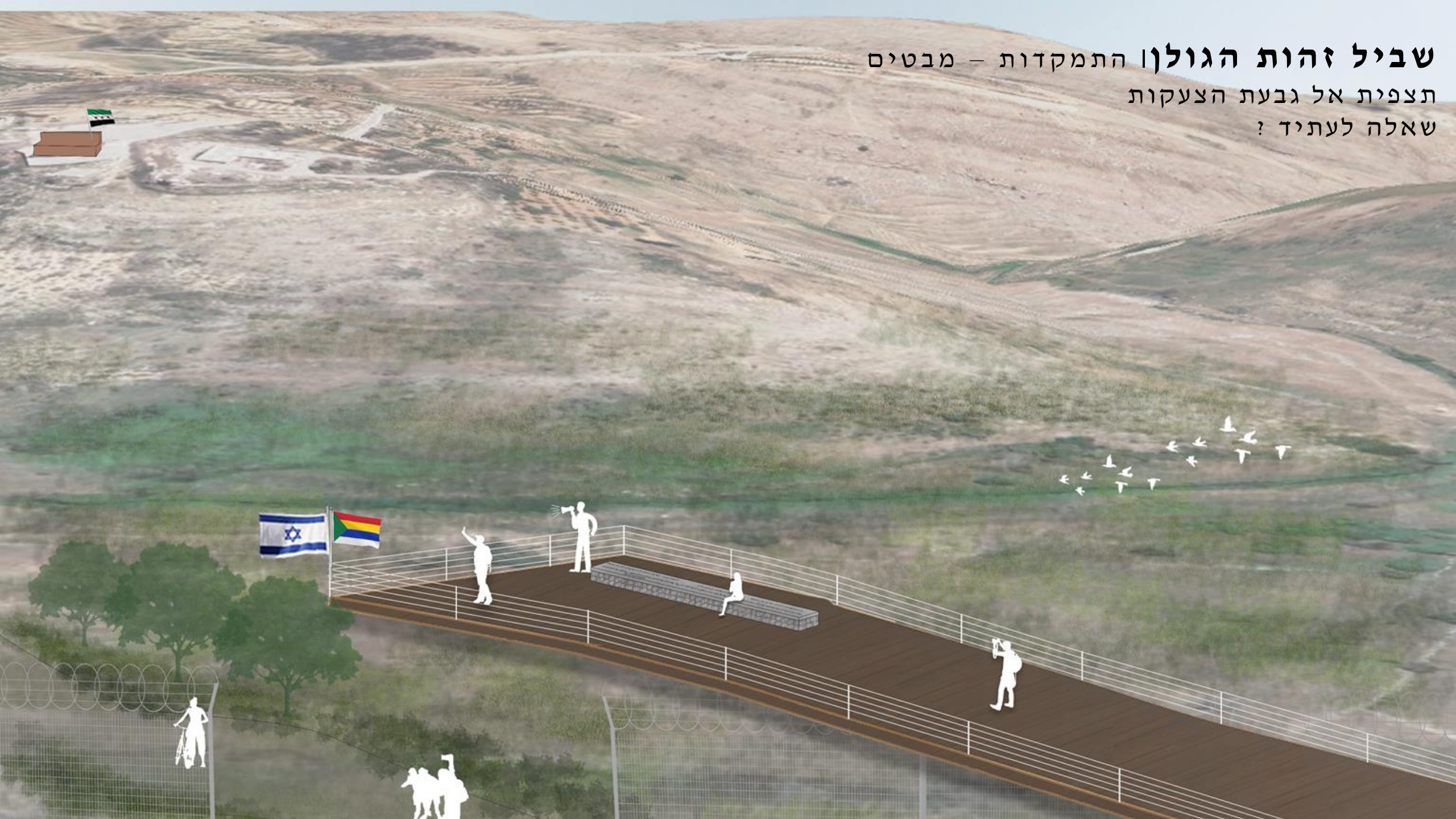
שביל זהות הגולן התמקדות – מבטים תצפית אל גבעת הצעקות

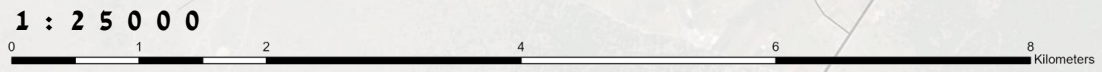
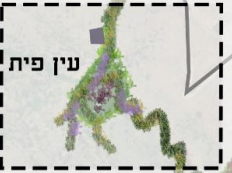
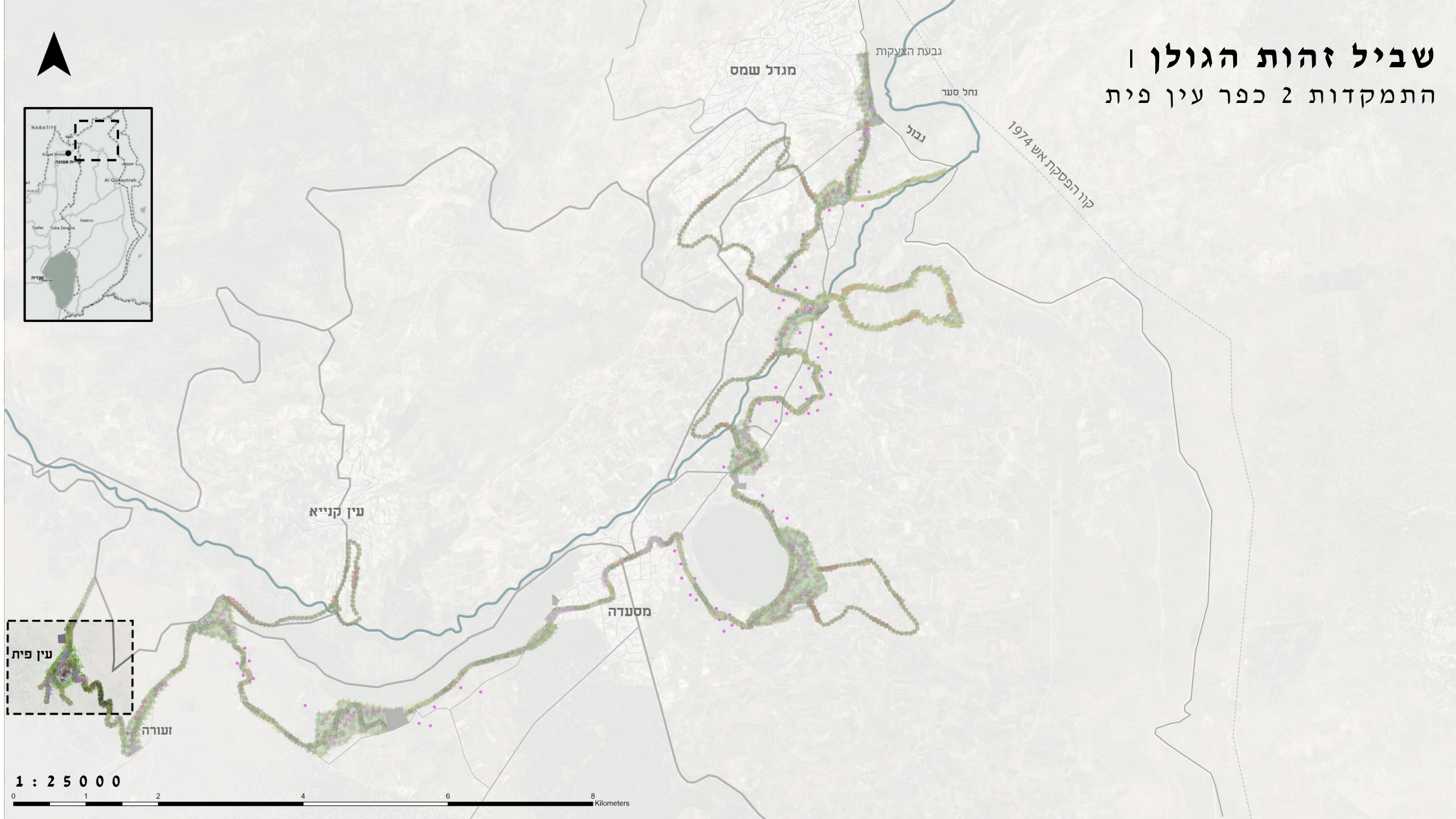
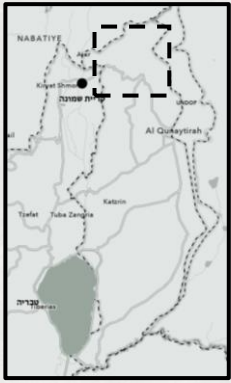
שביל זהות הגולן | התמקדות – מבטים

תצפית אל גבעת הצעקות

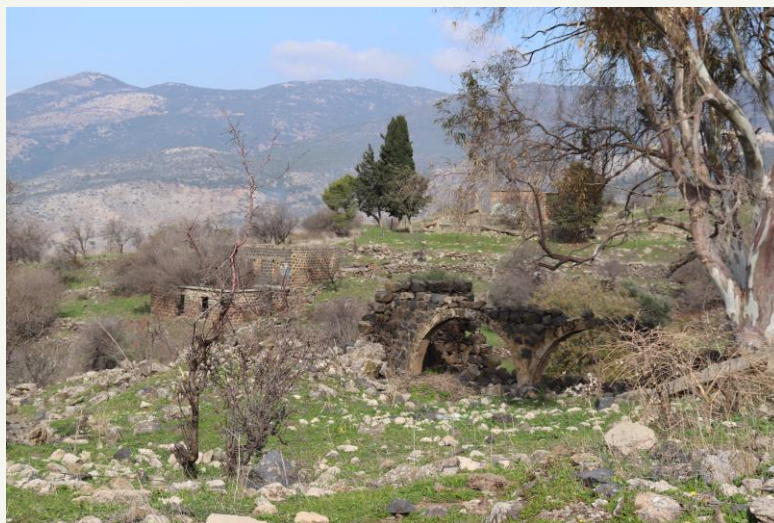
שאלה לעתיד ?

שביל זהות הגולן | התמקדות 2 כפר עין פית

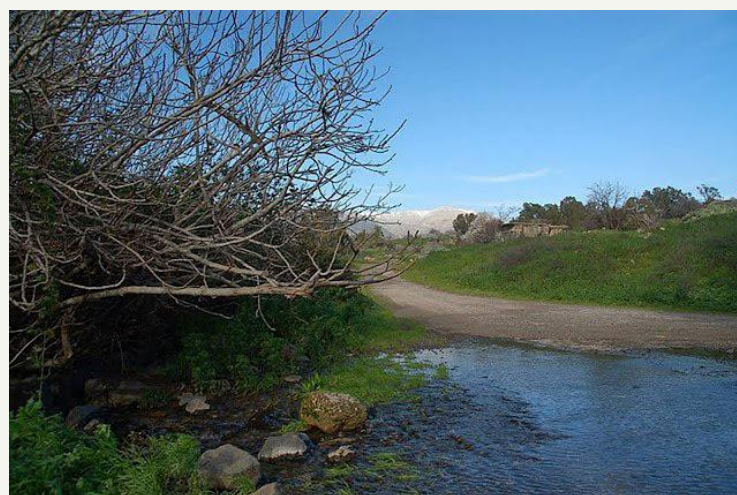

כפר עין פית

מעיינות הכפר

בין 5.4 - 10.8 קוב לשעה

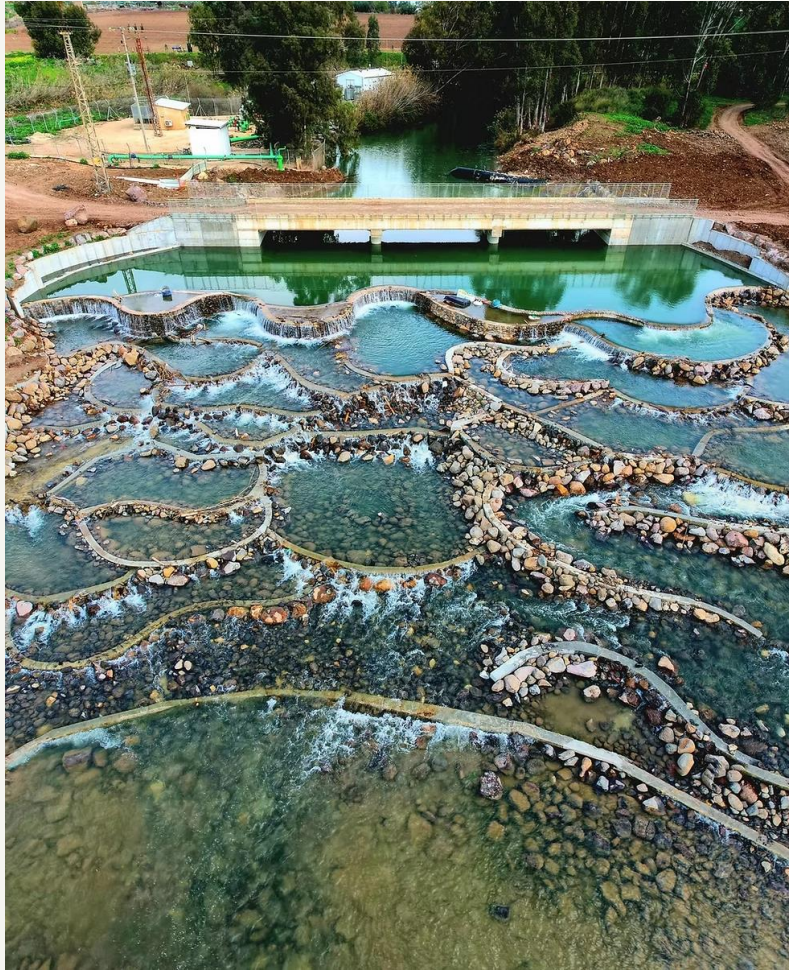

השראה - Aguntum Lienz, Austria

באתר העתיקות אגונטום באוסטריה שריד של עיר רומית, שוחזרו קווי המתאר של מבנים הרוסים באמצעות שלדי מתכת מדויקים, אשר משחזרים את נפחם המקורי ומאפשרים למבקר לחוות את המסה והנוכחות של הארכיטקטורה ההיסטורית – מבלי לפגוע באותנטיות של האתר.

השראה - סכר אלומות החדש

לאורך גדת הירדן הדרומי, בין ירדנית לקיבוץ דגניה, הוקמה טיילת חדשה ומטופחת שמובילה את המטיילים אל סכר אלומות החדש – מיזם אקולוגי ונופי משמעותי בדרום הכנרת. זהו חלק ממיזם רחב-היקף לשיקום מורדות הירדן הדרומיים

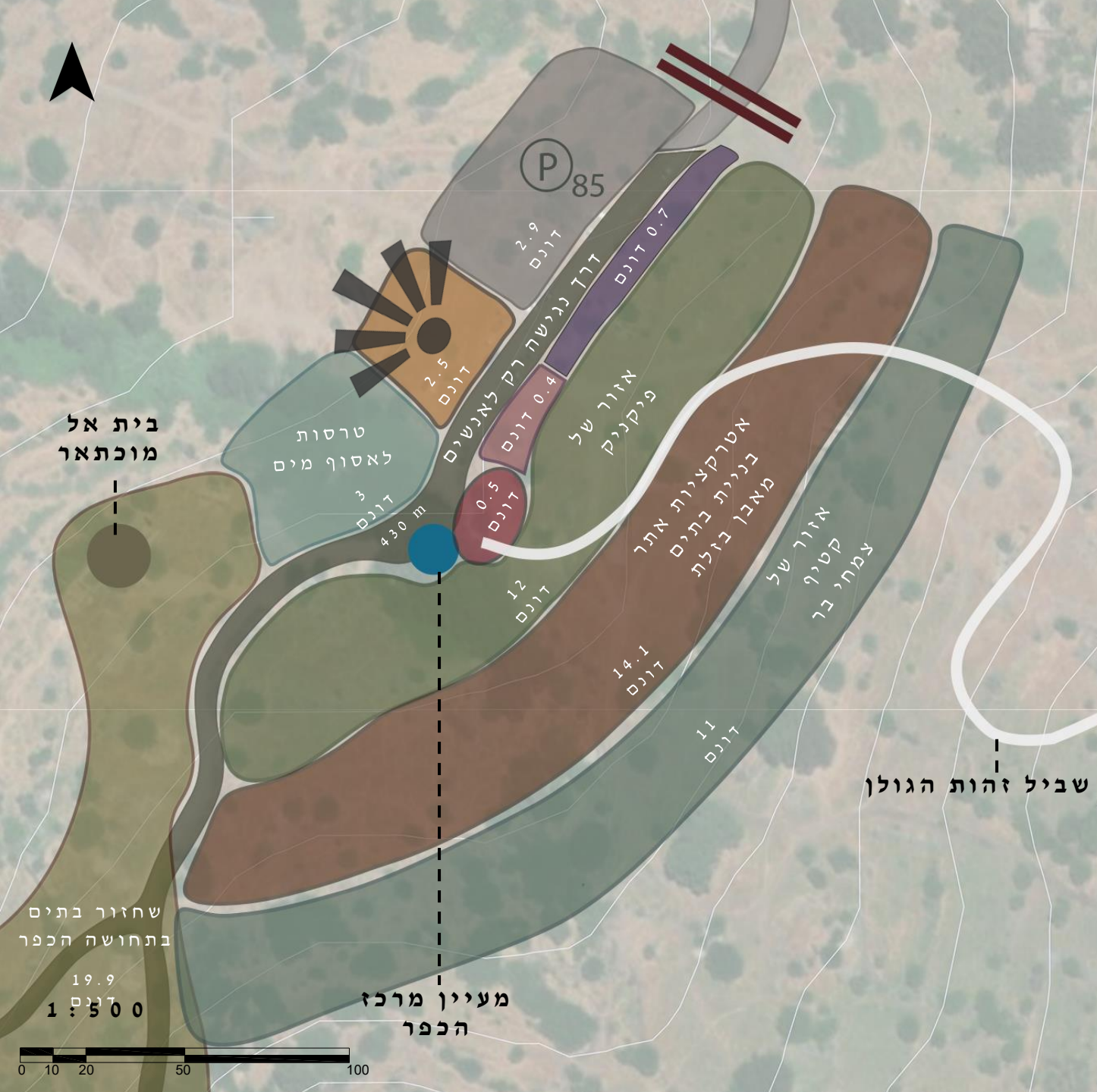

שביל זהות הגולן התמקדות –פרוגרמה כפר עין פית- מבט לעבר

שטח כ 40.2 דונם

- שער המקום
- דרך נגישה לרכבים
- טיילת תערוכות , עגלת קפה
- רחבת הצטיידות , ומידע
- התכנסות

שביל זהות הגולן התמקדות – תכנית

כפר עין פית- מבט לעבר

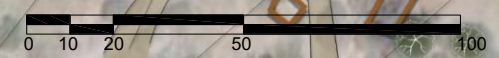
שטח כ 40.2 דונם

שביל זהות הגולן

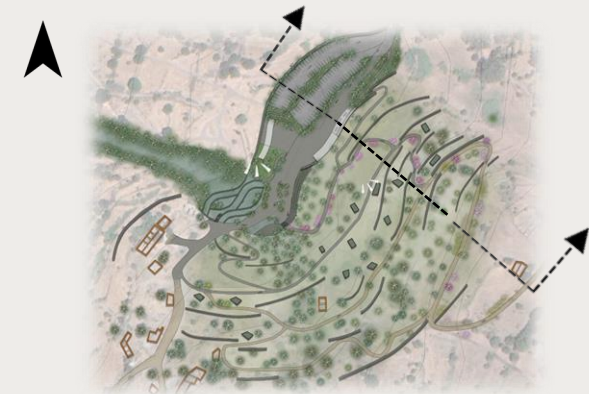
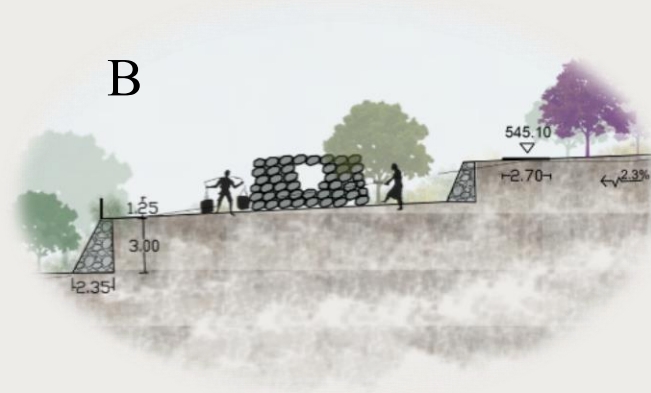
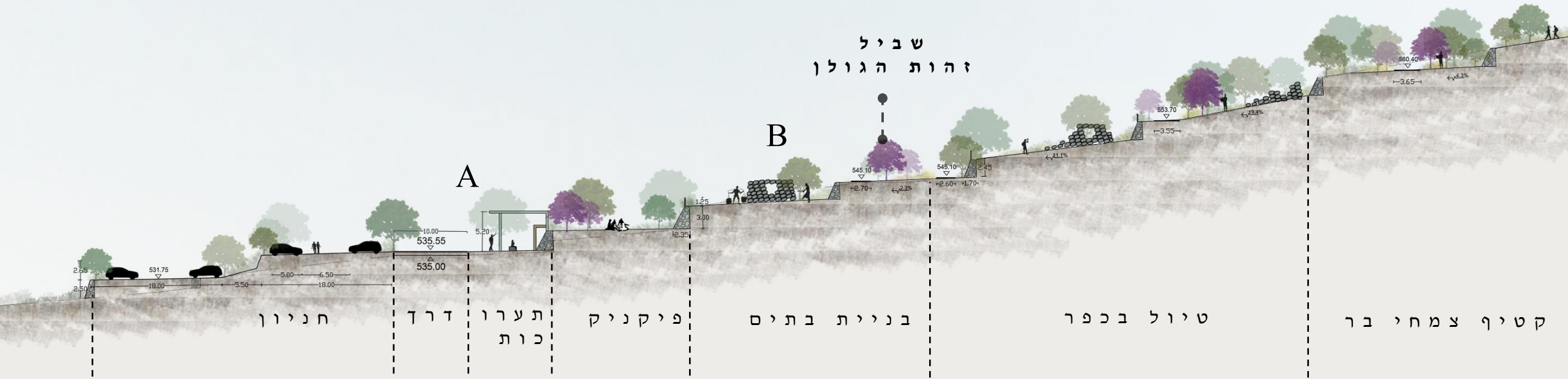
- שחזור המסה לבתים הרוסים
- בניית בתים מאבן בזלת (אטרקציה)
- מבטים
- עצי סגלון , סימן על כניסה למרחב

1 : 5 0 0

שביל זהות הגולן התמקדות – חתך 1

מצב מוצע – כפר עין פית

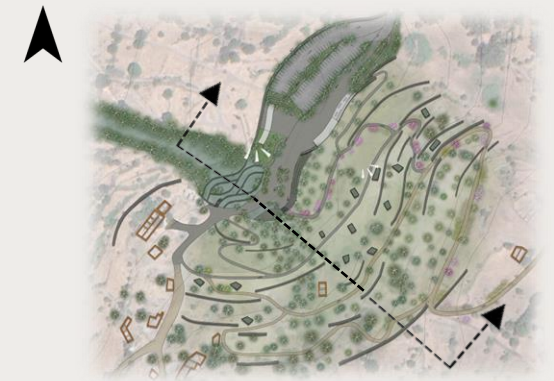
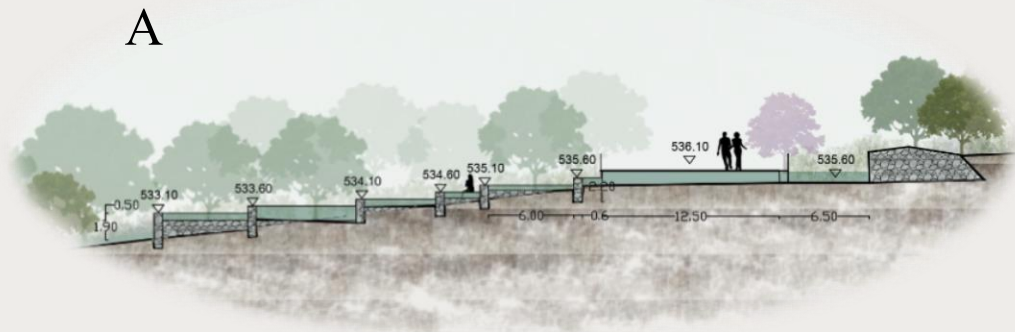
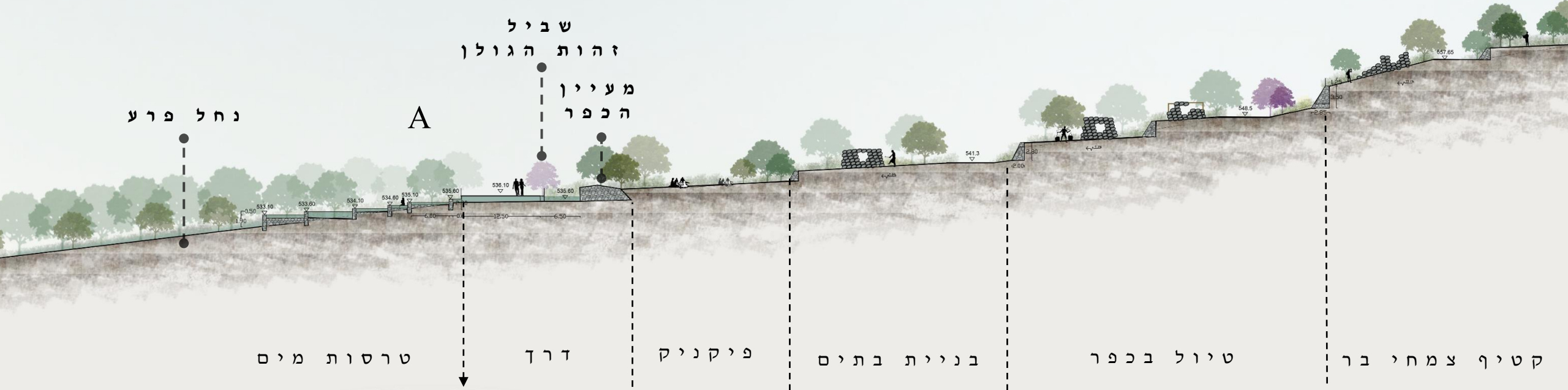

1 : 250

שביל זהות הגולן התמקדות – חתך 2

מצב מוצע – כפר עין פית

1 : 2 5 0

שביל זהות הגולן | התמקדות - מבטים
שער כניסה

Ain Fit village

כפר עין פית

قرية عين فیت

שביל זהות הגולן התמקדות - מבטים

טיול בין שאריות הבתים

عين فيت	زقورة	سحينا	عين النينة	المنصورة	واسط
En Fit	Zakura	Sahita	Ein El-Tina	Manisoura	Wasit

שביל זהות הגולן התמקדות - מבטים אזור מעיין עין פית

תודה

شكرًا